

Rev. J. Navickas, M.I.C.
St. Mary's College,
Thompson, Conn.

W T N

"The Knight"

VOL. XXII.

DECEMBER - GRUODZIO, 1936

NO. 12 - 393

VYTIS—The Knight

Published monthly by
KNIGHTS OF LITHUANIA

Entered as second Class Matter Oct. 23, 1933 at the Postoffice at Chicago, Ill. Under Act of March 3, 1879. Accepted at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of Oct. 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

— Subscriptions —

Yearly \$1.80 Foreign Countries \$2.00
Single Copy 15c.

V Y T I S

4736 South Wood St.

Chicago, Illinois

Phone Lafayette 6298

Editor Attorney A. Lapinskas

Managing Editor Al. Manstavičius

Korespondencijos ir įvairūs raštai turi pasiekti „Vyty“ prieš 5tą kiekvieno mėnesio jei norima kad raštai tilptų to paties mėnesio „Vyty“.

THE MEMBERSHIP DRIVE

Begins Jan. 1, 1937.

No doubt, dear member, you have heard and read about the 1937 Membership Drive. We also hope that you have already decided to take an active part in this year's drive. We do wish that this drive will be a live one. For this reason "Vyty" will introduce, beginning with the January issue, a column in which it will give an account of the MEMBERSHIP DRIVE. Every member is urged to communicate with the "Vyty" before the 10th of the month and tell us of your success. Be the first one to get a new "soldier" for the Knights of Lithuania.

Get New Subscriptions.

This year the individual members are urged to join a new field of activity — get new subscribers. This will give you an opportunity to increase the circulation of Vyty, and its revenue. Yet, at the same time you can earn some spending money for yourselves. You may keep 25% of the subscription received, providing it is for not less than six months. The subscription rates are found in the upper left hand corner of this page. For your convenience we have enclosed a regular subscription form. Act at once, immediate results will be felt.

Have you any Suggestions?

For years it has been the policy of the organization that Vyty must be improved and made more interesting. The editorial staff, after a perusal of many suggestions, decided to introduce several new columns. Should you have any ideas, send them to us. We might use them, if possible. Always bear this point in mind: Vyty is the official magazine of the Knights of Lithuania, but it is intended for all Lithuanian youth also. Your co-operation and suggestions are welcome.

Watch This December Vyty

Complete details of the Silver Jubilee Drive including the prizes are published in December issue of VYTIS. Each member is sincerely urged to read those details, study them, and then get to work. If anything should be doubtful, write at once to VYTIS, 4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.

DON'T WAIT FOR SOMEBODY TO START — DO IT YOURSELF — GIVE OTHERS AN EXAMPLE.

—‡—

READ THIS PAGE EVERY MONTH For Ideas and Regular Business pertaining to the Knights of Lithuania.

Subscribers: Any Change in Your Address should be reported Direct to us Two Weeks Before it is to take Effect and not through your postmaster or other agencies. The slightest delay in changing and correcting addresses is sure to result in loss of copies of "VYTIS". The Post Office Department will no longer permit the delivery of mail incorrectly addressed and second class mail will not be forwarded. Notify Us at once of any error in your present address label:

"VYTIS" — 4736 S. Wood St.,
Chicago, Illinois.

CENTRO VALDYBA

1936—1937 METAMS

- Kun. J. Vaitekūnas, Dvasios Vadas,**
349 Smith St., Providence, R. I.
- A. J. Mažeika, Pirmininkas,**
145 Taylor St., Brooklyn, N. Y.
- P. Razvadauskas, I Vice Pirmininkas,**
16 Winfield St., Boston, Mass.,
- Joseph C. Peters, II Vice Pirm.,**
2222 W. 23rd Place, Chicago, Ill.
- Monica Z. Peters, Raštininkė,**
2222 W. 23rd Place, Chicago, Ill.
- John Bačinskas, Išdininkas,**
344 Millbury St., Worcester, Mass.
- Edw. Staniulis, Išdo Globėjas,**
106 Lafayette St., Paterson, N. J.
- S. Vilkelis. Išdo Globėjas,**
2137 Eevergreen Ave., Chicago, Ill.

Spaustuvės Direktorai:

- Adv. Konnie J. Savickus,**
2054 Powell Ave., Chicago, Ill.
- Kun. P. Katauskas,**
6812 S. Washtenaw Ave.,
Chicago, Ill.
- Al. Manstavičius,**
1448 N. Wood St., Chicago, Ill.

VYTIS

4736 So. Wood St.

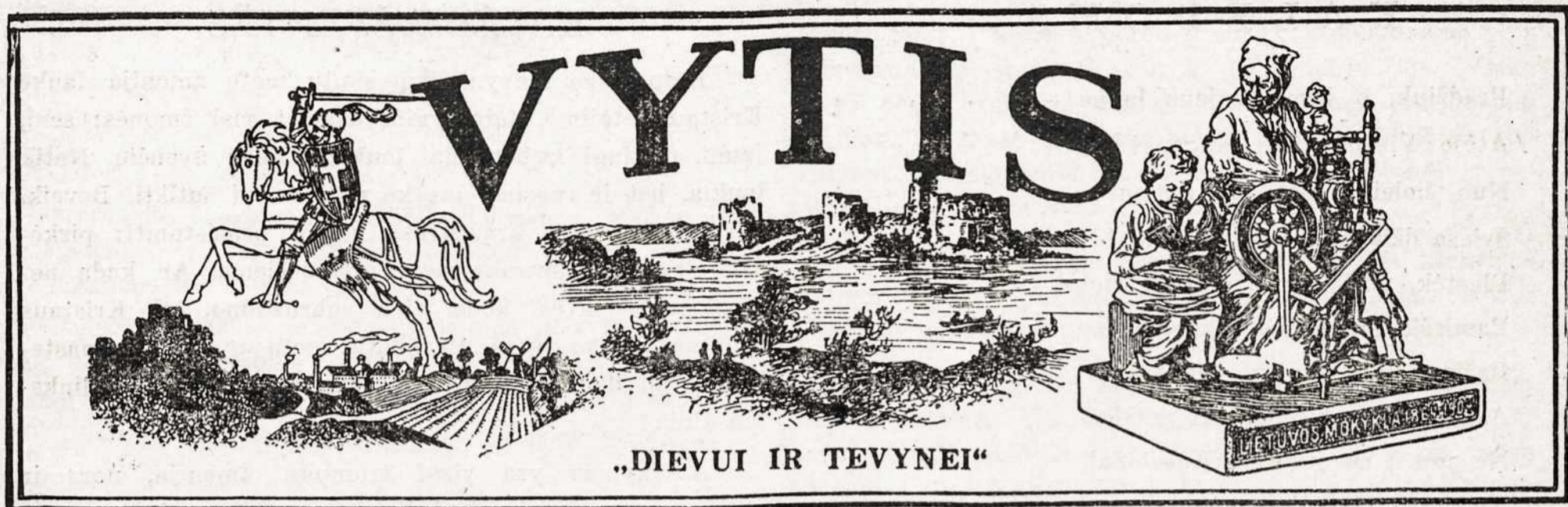
Chicago, Ill.

I enclose \$..... for which please send Vyty to the following person:

Name.....

Address.....

City.....

RENGIANTIS NAUJIEMS METAMS

Štai Kalėdos jau čia ir Naujieji Metai visai arti. Krikščioniškasis pasaulis rengiasi su pilnu nuoširdumu toms išskilmėms, netik kad sutikti tas šventes su didžiausiu iškilmingumu, bet ir daro planus jau ateinančių metų veikimui.

Naujiems Metams kiekvienas iš mūsų yra numatęs planų savo tobulėjimui ir išvengimui savo pereitų metų klaidų. Ir tuo tikslu padarys jei ne visą eilę, tai bent vieną kitą pasiryžimą — rezoliuciją, kas reikalinga įvykdinti arba kas veltina daryti.

Jei mes esame gerais Lietuvos Vyčių organizacijos nariais, kaip toki mes irgi pasistengsime padaryti eilę pasiryžimų savo organizacijos pagerinimui, jos tobulinimui ir stiprinimui. O tokių pasiryžimų mes turėtume padaryti dar ir todėl, kad šie yra mūsų organizacijos Jubiliejaus metai, kuriuos mes iškilmingai švėsime 1937 metų seimo laiku Dayton, Ohio. Užtai ir mūsų pasiryžimai turėtų būti visais atžvilgiais net dvigubi.

Tarp pasiryžimų, kurių kiekvienas tikras vytis turėtų padaryti, sekanti turėtų būtinais rasti:

- 1) Pasiryžti šiais jubiliejaus metais savo organizacijai pašvęsti laiko ir jai dirbti bent du kartu daugiau, kaip praeityje.
- 2) Šių metų vajaus laiku, kuris prasideda nuo Naujų Metų, kiek galima daugiau padirbėti ir kiekvienam būtinais įrašyti bent po vieną naują harį.
- 3) Kiekvienas vytis Kalėdų proga bent vienam savo giminaičiui, draugui ar pažįstamui kaip Kalėdų dovaną užrašyti „Vytį“, mūsų organizacijos žurnalą.
- 4) Kiekvienai kuopai bei apskričiai, dar neprisidėjusiam prie namų fondo, šiais metais būtinais surengti tam tikslui nors ir nedidelį parengimą.
- 5) Kaip apskričiams, taip kuopoms ir abelnai nariams daug daugiau dalyvauti mūsų tautiniame veikime.

Be to, jau dabar laikas kuopoms ir apskričiams pradėti daryti planus pasiūsti į mūsų organizacijos jubiliejinį seimą Daytone pilną skaičių atstovų ir kiek galima daugiau svečių. Gi kiekvienos organizacijos narys turėtų pasiryžti dalyvauti tame iškilmingame seime, ir nepamiršti dėti pastangas būti Lietuvos Vyčių organizacijos 1938 metų ekskursijos į Lietuvą dalyviu.

Taigi lai šios Kalėdos ir Nauji Metai būna mūsų visų nuširdžiausiu pasiryžimu paaukoti daug daugiau laiko savo organizacijai ir tautai ir bažnyčiai!

Gi tuo tarpu visiems organizacijos nariams bei geradariams linksmų Kalėdų ir laimingų ir našių Naujų Metų! — A. J. MAŽEIKA, Centro Pirmininkas.

WHAT COUNTS MOST

In the November issue of "Vytis" we urged the members of all councils to plan for the 1937 Silver Jubilee Membership Drive. We pointed out the fact that these drives were no easy matters. Campaign after campaign has followed in previous years — each showing some degree of success. But, mark you, **each new drive will be unavailing, regardless of its record, unless the officers and older members develop in the new members loyalty and activity.**

Unhappily, there are some councils which seem to regard the initiatory steps as the end of effort to the new members. Such apparently think that after the taking of the Oath each new member automatically becomes a loyal, active Knight. Far is this from real experience!

One may enter a high-class restaurant, sit down at a table, examine a menu, and still be hungry if one is not waited upon. Even if the food is good, and the guest is waited upon, he will not enjoy his meal unless the service is of the best. So with a Knights of Lithuania council. No self service here! **Both officers and members must wait upon the new members, must serve him, must make him glad he came, if they expect him to come again.**

If the council meeting room is unattractive, the new member will not come again. If the lodge meetings are uninteresting, uninformative, poorly conducted, he will not come again. If the new member does not receive a personal welcome from his friends in the council, he will not come again. If the council does not provide for a new member an outlet for self-expression, he will not come again. If the new member is compelled constantly to listen to bickering among the officers, or between officers and members, he will not come again. If the new member comes to discover that his council does not stand high in opinion of the citizens of his community, he certainly will not come again.

In short, if the new member discovers that the sales talk that won him over to ranks of the Knights of Lithuania was exaggerated, he will soon — very, very soon — become listed with those who no longer are in good standing.

Consider these ideas for a successful Membership Drive.

K A L Ē D O M S

Pradžiuk, o žeme, rojaus laime —
 Atėjo Viešpats iš dangaus!
 Nuo šiolei dienos tau aptemę
 Šviesa džiaugsminga apsisiaus!
 Plastėk, širdie, ir džiūgauk, siela!
 Pamišk jau žemės blizgančius,
 Pažinus meilę mūsų Dievo.
 Atėjo Jis pas mus, del mūsų!...
 Ne jums, ne jums, o Kerubinai,
 Ne jums, šventieji angelai,
 Betliejui gimė Kūdikelis,
 Tik žmogaus širdžiai bėdinai!
 Tiktai Tavęs, paklydus siela,
 Užmigus žemės džiūgėsiuos,
 Ieškot atėjo patsai Dievas,
 Neturte gimdamas ir varguos.
 Jisai — Gyvenimas ir Kelias!
 Jis — atleidimas ir tiesa!
 Ateiki čia pas prakartėlę,
 Gaivinkis viltim ir drąsa.
 Įstatymą bausmių ir baimės
 Nuo šiandien meilė jau pakeis.
 Tad eikim greit! Čia rasim laimę.
 Jis mus paguos, kaltes atleis!

M. PUŠINSKIS, S. J.

KALĖDŲ ŠVENTĖS

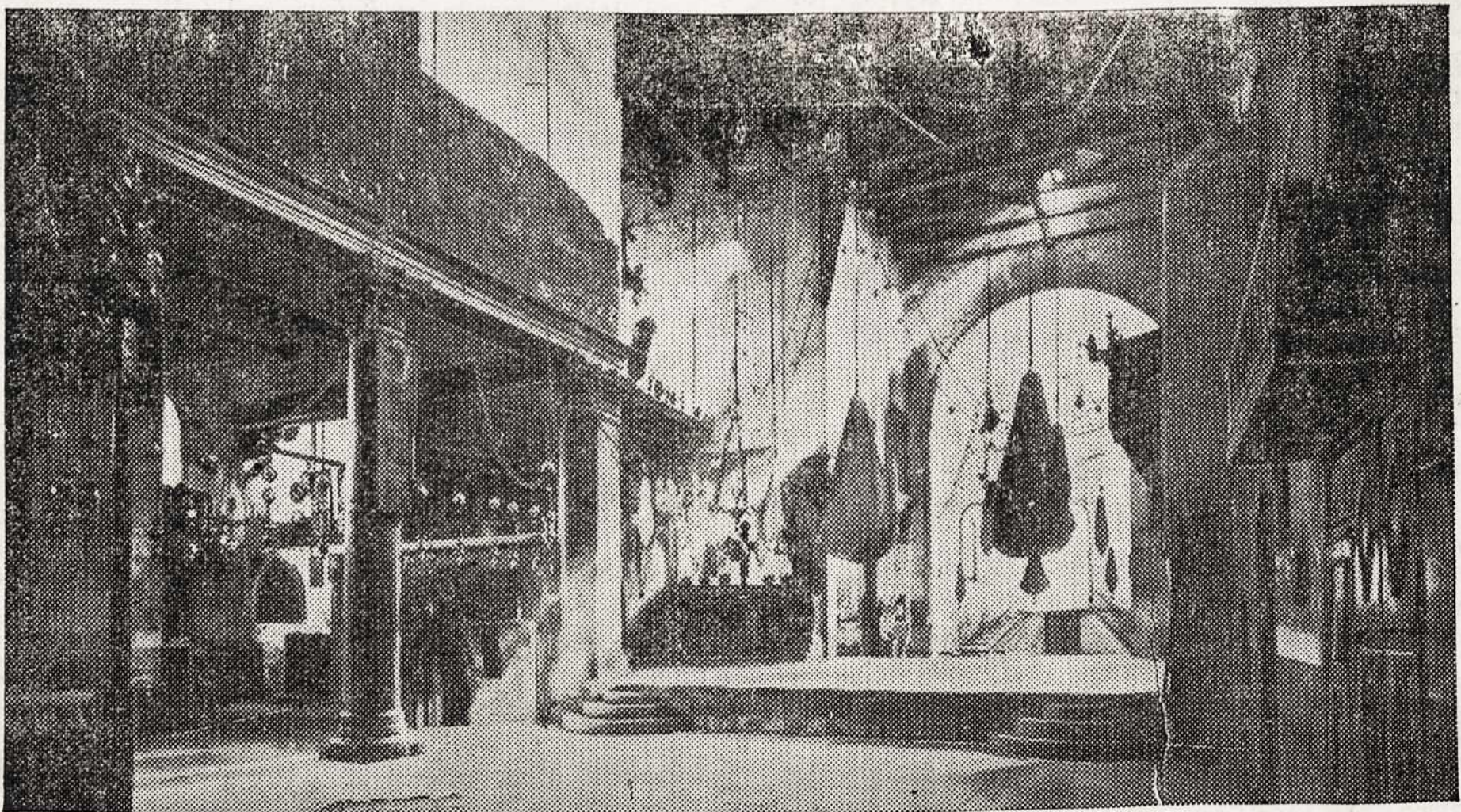
Kaip prieš devynioliką šimtų metų žmonija laukė Kristaus atėjimo, taip lygiai kasmet visi žmonės: seni, jauni, turtingi ir beturčiai laukia Kalėdų švenčių. Netik laukia, bet ir ruošiasi jas ko puikiauusiai sutikti. Beveik, per tris savaites krautuvėse negali prasistumti: pirkėjai pirkinėja dovanas savo artimiesiems. Ar kada nepasiklausei savęs, kodėl tiek subruzdimo, juk Kristaus gimimas įvyko prieš 19 šimtų metų ir nebuvo pastebėtas, kol dangaus erdvėse nepasirodė angelai su linkma žinia?

Atsakymas yra visai trumpas. Žmonija, nors ir ne tuojau, susiprato, kad Kristaus atėjimas į šį pasaulį atnešė jiems naujo gyvenimo pradžia. Ištikrųjų atgimė viltis, kad yra kiekvienas, kuris trokšta ir nori tobulėti, gali tai padaryti ir pasiekti savo pažadėtą užmokestį.

Kas met minėdami tą didžią šventę prisiminkim, kad daugelio dalykų pradžia mažai težinoma. Prisiminkim tas nusižeminimo dorybes, kurių Kūdikelis Jėzus mokina visus savo nužemintus gimimu šiame pasauly. Kalėdų švenčių proga pasidalinkim savo turtais su tais, kuriems jų trūksta. Pagelbėkim ir jiems pasidžiaugti šiomis Kalėdų šventėmis, pamatyti, kad pasauly yra dar daug progų ir jiems išvysti šviesesnį rytojų.

Lai bus šios Kalėdos Atgimimo švente visoms lietuviškoms širdims, kurios jau buvo nustoję vilties. Atbuskite — dabar yra pakankamai visiems.

KRISTAUS GIMIMO BAŽNYČIOS VIDUS

ŠI GRAŽI BAŽNYČIA PASTATYTA BETLIEJAUS MIESTE TOJE VIETOJE, KUR GIMĖ KRISTUS PRIE 19 Š. M.

DVI DAINOS

— I —

Vakaras...

Išblyškusios žvaigždės melancholiškai spokso į snaudžiančius miškus, į aikštėje žaliuoju vainiku susėdusį jaunuomenės būrį.

Pasikelia vadas ir, susėdusių jaunuolių ovacijų lydintas, eina prie laužo.

Štai blykstelėjo ugnelė ir viskas nutyla.

Susikaupia aplink stovį medžiai, surimtėja žvaigždės, nustoja kvėpuoti vėjas.

Žengte, marš!..

Žalioji kolona pasvyra pirmyn ir po vykdomosios komandos tartum vienalytis mechanizmas vieningai.

Trach, trach, trach...

Tvirta koja žygiuoja paskui savo vadą.

Nutyla jaunimo džiaugsmas ir, vos pradėjus rusenti laužo liepsnai, pasigirsta iš 200 jaunų krūtinų:

„Lietuva brangi, mano tėvyne“...!

Kyla, raitosi laužo liepsna į viršų, tarpindama savo kaitriame glėbyje medžių šakas, kaip kyla ir plečiasi po apylinkę lietuviškos dainos garsai, suliedami į vieną simfoniją ugnį, garsą ir neapbrėpiamą erdvę.

Susikaupę ugningi jaunuolių veidai, tvirčiau susiglaudusios eilės, vieningai plakančios širdys.

Tai mūsų lietuviškoji daina sujungė mus!

Re-čiau!

Vėl tvirti praretinti žingsniai!

Daina!

„Augo girioj ažuolėlis, augo girioj ažuolėlis“, skamba vibruoja jaunas skardus tenoras, ir štai tartum iš milžino krūtinės galingai suskamba:

„Augo girioj ažuolėlis, augo girioj ažuolėlis“, skamba veliau „sūnaitėlis.“

— II —

Artėja kolona į miesto aikštės vietą. Iš tolo jos dainos garsas sklinda miesto gatvėmis, lenda pro langus ir plyšius į butus, užsuka į kiemus ir skersgatvius,

skverbiasi į kiekvieno praeivio ausis, stabdydamas jį ir patraukdamas smalsiai žiūrėti į žygiuojančius. Vaikų būrys bėga greta ir svajoja užaugę taip pat šauniai žygiuoti eilėse ir dainuoti kovos dainas. Kūdikiai stebisi ant motinų rankų ir išskelti į viršų juokiasi ir nevikriai moja savo mažomis rankutėmis.

Vis artėja, stiprėja dainos garsai, žadina kiekvieno lietuvių širdyse pasididžiavimą ir džiaugsmą... Nežus mūsų tėvynėje, kol jaunimas dainuos žygiuodamas!

Kol žalieji būriai, plačiai pasklidę po Lietuvos miestus ir kaimus, ryžtingai ugdys lietuviškąją dainą ir per ją ruošis naujiems tautos žygiams — nežus mūsų tėvynė! — „KARYS“.

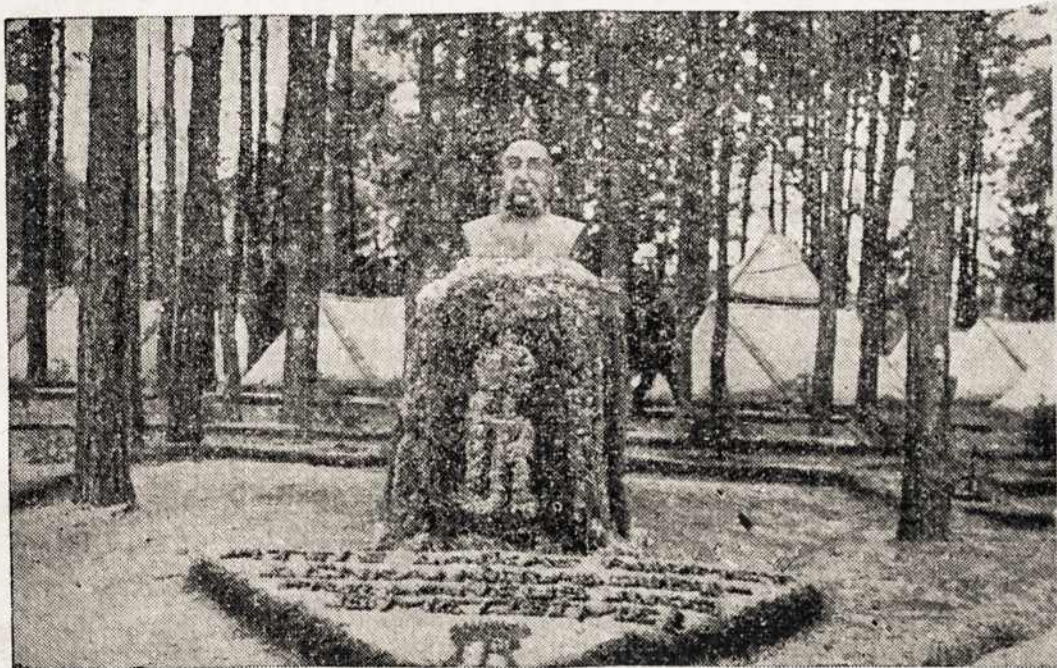
IŠRADĖJŲ ŠALIS

Žymiam mokslininkui prof. Jeffersonui kilo mintis išaiškinti, kuri šalis davė daugiausia išradėjų. Tam klausimui išspręsti jis keletą metų rinko statistikos duomenis, kol pagaliau priėjo išvadą, kad daugiausia išradėjų turi Šveicarija. Tuo reikalu jis parašė platų straipsnį viename Amerikos chemikų žurnale. Straipsnyje jis pažymi, kad Šveicarijos gyventojai buvo ir tebėra gambiausi įvairiems išradimams. Net dar viduriniais amžiais Šveicarija pasižymėjo išradimų gausumu. Iš jos kilo ne vienas iš pirmųjų mokslo kūrėjų.

Šitas Šveicarijos ypatumas prof. Jeffersono aiškina, kad Šveicarija yra laisvės kraštas, kur randa prieglaudą gabūs svetimtaučiai, ištremti iš savo krašto už visokius politinius nusikaltimus. Paprastai yra persekiojami ir tremiami veiklesni ir energingesni žmonės, kurie nenori sutikti su esama padėtimi ir dėl to kovoja dėl skaistesnio savo krašto gyvenimo. Už šią veiklumą jie savo krašte ir esti persekiojami. Manoma, kad tik savotiški žmonės sugeba ką nors išrasti. Būdami ištremime, tie dažniausiai savotiški žmonės turi laisvas sąlygas visuomeniškam darbui.

Tiksliais apskaičiavimais prof. Jeffersonas parodo, kad šveicarai tris kartus pajėgesni įvairiems išradimams už vokiečius, keturis kartus už prancūzus, penkis kartus už anglus ir beveik šešis kartus už amerikiečius. Dėl to teisingai Šveicarija yra vadinama išradėjų šalimi.

— „J. D.“

LIETUVOS KARIŲ ARTISTINIŲ GABUMŲ PASIREIŠKIMAI POLIGONE.

SVEIKINAME DIDĮ MENININKĄ!

KIPRAS PETRAUSKAS — LIETUVIŠKO LIRIZMO REIŠKĖJAS

Apie Kiprą Petrauską rašyta pas mus daug: recenzijų, straipsnių, išleista net didžiulė monografija. Ir šiaip mažai kas gali susilyginti savo populiarumu su mūsų dainium jubiliatu, mažai kas turi įgijęs tokią visuotiną pagarbą ir meilę visam krašte. Kipras Petrauskas yra, rodos, vienintelis mūsų menininkas, turįs tikrą, visų pripažinto TAUTOS ARTISTO vietą; jo ORGANIŠKAS REIKALINGUMAS mūsų kraštui, jo glaudūs ryšiai su tauta visiems aiškūs, neabejotini.

Kuo gi aiškinama ši išimtinai, organiškai pagrįsta Kipro moralinė padėtis Lietuvoje? Žinoma, visų pirma aukštu jo meno lygiu. Nes mūsų žmonės nelabai temęsta savuosius menininkus; jie nusilenkia tik iš tikro pirmaeilėms jėgoms. Bet tai ne viskas. Nors K. Petrauskas atstovauja meno rūšį mūsų tautai svetimesnę, būtent operą ir yra verčiamas dainuoti svetimą muziką, vaidinti nelietuviškus, bendrus, europiškai operiškus tipus — tai vis dėlto jo dainavime ir asmenyje kiekvienas lietuvis jaučia kažką iš esmės, organiškai lietuviško, savo.

Lietuvių tauta — lirinė tauta, (bent dabartinioje savo plėtotės stadijoje); lirizmu dvelkia mūsų liaudies dainos, lirizmu persisunkusi ir mūsų poezija. Tas melancholinis, svajingas lirizmas ir Kipro Petrausko dainavime, jis išugdytas jame jo pirmutiniame gyvenimo etape, jis prisigėrė jo iš lietuviškų ežerų, miškų, pievų, po kurias jis klaidžiojo savo vaikystėje, kurių nepamiršo ir vėliau, karštai mėgdavęs gamtą, o ypač melancholišką Lietuvos landšaftą.

Galime drąsiai tarti, kad Kipro Petrausko muzikalė kultūros užuomazga įgyta ne Petrapilio Konservatorijos rūmuose. Primityvi Lietuvos aplinkuma davė jam viską, ką tik galėjo, kad įkvėptų jam menišką kūrybos kibirkštėlę; ši lietuviškos gamtos, Lietuvos bažnytelių aplinka sukrovė nuotaikos lobynus jo sieloje, iš kur jis vėliau galėjo semti savo sugestyvią, klausytojus žaviančią jėgą.

Kipro tėvas, Jonas Petrauskas, buvo apsišvietęs ūkininkas, mokėjęs įvairių amatų, o vėliau tapęs geru

vargonininkų, uoliu chorų organizatorium ir dainininku. Kipro motina Juozapata Rastenytė, irgi visoje apylinkėje žinoma „Kantorka“ ir dainų mėgėja. O Kipro vyrasnysis brolis — žinomas kompozitorius, dainininkas ir muzikos veikėjas Mikas Petrauskas. Jis buvo pirmutiniu Kipro mokytoju. Mūsų jubiliatui teko irgi pradėti savo karjera panašiai, kaip ir daugeliui mūsų kitų muzikų: iš bažnytkaimio vargonininko amato. Tik kaip pusiau subrendęs jaunuolis jis patenka į Petrapiolio Konservatoriją, tuometinį didžiausią muzikos centrą. Keletas metų stropaus darbo padaro iš gabaus kaimo vargonininko pradedanti, bet daug žadanti didžiosios Imperatoriškosios operos artistą; dar po poros metų mes jį matome pirmos eilės artistų tarpe; jis pasidaro mėgiamu plačiai žinomam Korifėjum.

Kipro Petrausko lirizmas įgyja savo pilnumą, reikšmingumą dėl ugningo temperamento, kuris slypi už jo švelnumo, melancholiškumo. Visa asmenybė turi kažką savyje užbaigto, harmoniško, kartu sveiko ir dinamiško. Jo lirizmas nėra tai bejėgio, silpno žmogaus svajonė; kur reikia, Kipro dainavime atsiranda pakilimo, dramatismo, mokama užsidegti ir uždegti kitus.

Kipro Petrauskos „emploi“ — lirinės tenoro rolės, dažniausiai visokių atspalvių „pirmo meilužio“ tipo; jos jo vaizduojamos visuomet vieningai, jungiant švelnumą su temperamentu, duodant giedraus, gyvastingo žmogaus tipą. Ši sveiką pradą K. Petrauskas įnešė net į tokias roles, kaip Hermanas „Pikų Damoje“, kurs šiaip interpretuojamas liguiščiau, patologiškiau. Visai atskirai stovi K. Petrausko „Lohengrinas“; jis jam suteikia kažkokių mistiškų, nežemiškų pradų; tai lyg vizija iš M. Čiurlionies ar K. Šimonies paveikslų; ši nepaprastai įtikinanti, kartu visai savotiška interpretacija griežtai skiriasi nuo Vokietijoje priimtos, kur Lohengrinui suteikiama realios, žemiškos brutališkos jėgos, lyg viduramžio ritieriaus pobūdžio.

Įdomus bruožas: K. Petrausko gyvenimasėjo palyginti lengvai, be didelių kovų, kupinas pasisekimo. Tuo tarpu jam puikiai sekasi vaizduoti kaip tik stipras, jaunas, bet likimo perblokštas asmenybės. Kokio nepaprasto išpūdžio palieka visuomet paskutinė „Karmen“ scena arba kokia gyvenimiška tikrovė vaidinamas Samsonas, apakintas, girtas sukantis. Šis gilus vargo nelaimės atjautimas ar nėra irgi įrodymas dvasinių ryšių su mūsų protėviais, mūsų sunkia praeitimi.

Kipro Petrausko balsas? Sunku apie tai nors nauja pareikšti. Iš vienos pusės — didelė Dievo dovana; iš antros — gili, kultūra ir puiki mokykla. Techniškai žiūrint: sklandus, puikiai funkcionuojantis instrumentas, tobulai išlygintas tiek skalos, tiek dinaminis parėjimų atžvilgiu. Tembras švelniai, giedriai lirinis, bet kur reikia ir ne be dramatinio akcentų į švelniausias „pianissimo“ visuomet gali virsti galingu „fortissimo“. Vaidyba: santuri, operiškai stilinga, o kartu liudyjanti apie stambų scenišką talentą.

Tačiau kas svarbiausia — visa tai Dievo suteikta tokiu gausumu, kad gavosi pasaulinio masto artistas, harmoningas, užbaigtas, suliejęs visus dvasinius į vieną organinę visumą.

Kipro Petrausko asmuo mūsų operos istorijoje — tai epocha. Jis ilgiems laikams nustatė itin aukštą dainininko vertinimo kriterijų, pakėlė reikalavimus. Jis ne tik sukūrė mūsų operą: jis ilgam periodui suteikė jai dideliu pasaulio centrui tinkamą lygį; jam nuėjus nuo scenos vargu ar pasiseks išlaikyti ilgai šis didmiestiškas stilius.

Pastebėtina, kad dėl puikios mokyklos ir nepaprasto dainavimo K. Petrausko balsas mažai tejaucia amžiu; tik paskutiniaisiais laikais pasireiškia savaimė suprantamas taupumas; jubiliatas tik retkarčiais parodo savo balso tikrąją, dar visai išlaikiusią jėgą, šiaip kasdieniškiems reikalams daugiau vartodamas savo žavinti, skambų „piano“.

Nėra gal Lietuvoje apsišvietusio žmogaus, kuris nuoširdžiai neatjaustų jubiliejaus to asmens, kuriuo jau nuo prieškarinių laikų didžiujasi visas kraštas. Tuo labiau, kad kiekvienas žino, kad didysai dainius yra tikras mūsų teatro sūnus, visuomet pabrėžęs savo lietuvių, jaunystėje už ją kovojęs, net rusų kalėjimo per pusę metų paragavęs.

Linkėjime jubiliatui dar ilgai mus žavėti savo sukurtais rolėmis, skinti pelnytus laurus ir jausti aplink save visos Lietuvos meilę ir pagarbą.

VL. JAKUBIENAS.

PASAKIŠKA INDŲ KUNIGAİKŠČIO ISTORIJA

Nesenai Indijoje pasibaigė viena byla, kurios istorija atrodo greičiau panaši į pasaką negu į tikrovę.

Ji prasidėjo 1909 metais. Indų kunigaikštis, radža, Rajendra Narajen Roy, ramiai gyveno Bengalijos mieste Dacca. Deja, jis nežinojo, kad jo jauna žmona galvoja juo nusikratyti ir pati viena pasiglamžti visus turtus. Ir štai vieną vakarą, kada visa radžo šeima išvyko į moderninį Indijos kurortą Darjeelingą, Roy pavalgęs pasijuto blogai ir, kelias valandas pasikankinęs, mirė. Į valgį jo žmonos ir jos bendrų buvo įmaišyta nuodų!

Tuoju buvo surengtos iškilmingos laidotuvės, sukrautas laužas lavonui sudeginti, bet, deja, kilo baisiausia liūtis, beliepsnuojąs laužas užgeso ir laidotuvinėms išbėgiojo. Nustojus lietui, pasirodė, kad nuo laužo lavonas dingęs. Stebuklas!

Iš teisybės buvo kitaip. Radža, pasirodė, nebuvo miręs, tik apalęs, nuo lietaus atsigavo ir nušlitiniavo nuo laužo. Čia jį pačiupo keli jogai ir nusitempė su savim. Pas jogus radža išgyvenęs net tryliką metų ir išėjęs visus jų mokslus.

Po to radža grįžo į gimtąjį Daccos miestą, bet čia rado žmoną bešeimininkaujančią ir nenorinčią nieko žinoti apie savo vyrą. Jos vyras, girdi, senai esąs miręs ir sudegintas, o atvykęs esąs, tur būt, koks apgavikas prisimetėlis.

Radža nepasidavė ir šoko kelti bylą, bet pinigų neturėjo. Ilgus metus jis vargo, kol susikrovė atitinkamą kapitalą, ir byla buvo iškelta.

Toji byla ir jos svarstymas, suprantama, buvo kažkas nepaprasta ir truko metų metus. Ji baigta tik neseniai, ir teismas pripažino radžos žmoną kaltą ir priteisė gražinti visus turtus ir visas jų duotas pajamas.

Radža, buvęs virtęs vargšu fakiru, vėl atsisėdo į savo sostą. — „L. A.“—E. P.

MOTINA

ICILIO FELICI.

Prieš pat didįjį karą pažinau vieną dorą ūkininkų šeimą. Mažutėje sodžiaus trobelėje, kur ji gyveno, viešpatavo tvarka ir ramybė. Prie trobos durų kiemelis buvo išklotas sukaltomis lentomis. Čia pat radosi ir vištinkas. Tat buvo labai patogus šeimininkei, nes ji galėjo, neatsitraukdama nuo savo mažyčių ir neišeidama iš virtuvės, sekti savo vištelių gyvenimą, paberdama joms vieną kitą saujelę kukurūzų grūdų.

Šeimyną sudarė seneliai, tėvai ir gražus būrelis sūnų. Motina didžiavosi savo vaikais ir girdavo juos kaimynėms, sakydama, jog ji nuo vaikų niekada neturinti nemalonumų. Tai buvo viena iš tų šeimų, kur vienas valdo, kiti jį pripažįsta šeimynos galva ir klausosi ne iš baimės, bet iš pagarbos ir meilės. Šeimai apibūdinti tatau daug pasako.

* * *

Pakilo didysis karas. Ir vyresnysis sūnus, gražus šviesaplaukis svajingų akių jaunuolis, išvyko su kalnų šaulių pulku. Su juo atsisveikindama motina jį bučiavo be ašarų... Po kiek laiko išėjo ir antras... vėliau išskrido ir trečias... Vargšė motina... akys jai įdubo, veidas įgavo griaučių atspalvį, bet ji neverkė, neaimanavo; tik iš jos sudžiūvusios krūtinės kartkartėmis išsprūsdavo tylūs suvargusios sielos atodūsiai.

Praslinko treji metai. Dieną, naktį nerami nuolat drebanti dėl savo sūnų tolimuose frontuose, vis laukianti laiškelio iš tų, kurie vakar dar buvo gyvi, o šiandien, kai ji skaito trumpą raminantį atviruką iš karo lauko, jau gali būti užmušti.

Naktį jį pabudavo staiga, lyg kas ją būtų šaukęs; pažadinus savo sunykusį nuo ilgo nerimo vyrą, ji vieną kartą jam pasakė:

— Aš girdėjau balsą... Tur būt, jį užmušė ir mirdamas jis šaukėsi mamos...

Ir ligi aušros ji akių nesudėjo! Lova virto jai kančia. Rytą, mažutėje nuošalioje sodžiaus bažnytėlėje ant kelių puolusi, tylia malda ji stengėsi palengvinti savo širdies sopolį.

Kartą, kai visa šeima sėdo už stalo pietauti, atėjo klebonas... pasiklausti naujienų apie sūnus... Tokiu neįprastu laiku, vidudienį... Motinos širdies neapgausi niekadosi.

— Kunige klebone, sakykite teisybę!

Kokia baisi teisybė... Antrasis sūnus, gerasis berniukas, kuris laiškais vis ramindavo tėvus, kad esąs saugioje vietoje, jau ilsisi mažuose karo kapuose, puolęs be skausmo nuo tiesiog į širdį pataikiusios kulkos.

Lyg proto netekusi, nelaiminga motina konvulsyviai griebė du likusius prie jos sūnelius ir prie savęs juos prispaudusi, sustingo, suakmenėjo be veiksmo, be vienos ašaros.

Verkė ji tik tuomet, kai šaulių pulkininkas, atsiuntė jai iš karo lauko mažą ryšulėlį, kuriame buvo krauju nudažyta nosinaitė, kryželis (jos pačios sūnui ant kaklo prieš išeinant į karą pakabintas) ir kitos smulkmenos.

Tai gyveno ji lūkesčiu ir kentėjimu. Kartumas pripildė jos dienas. Ir štai vėl laiškas iš karo lauko su žinia, kad kitas sūnelis, jauniausias iš trijų sunkiai sužeistas ir atgabentas į artimiausio miestelio ligoninę.

Ir vargšė motina, per visą savo amžių nuo namų niekur neatsitraukusi, juodos duonos gabalėlį į kišenę įsikišusi, išskubėjo prie savo sūnelio, šnabždėdama sudžiūvusiomis lūpomis, ašaromis suspaustu balsu: „O Mergele Švenčiausia, duok man pamatyti jį dar gyvą...“

Po kiek laiko ji grįžo... Motinos Sopulingosios veidu. Į trobą įėjus, ji visu pirma užžiebė jos nebuvimo metu užgesusią alyvos lemputę prieš Nukryžiuotąjį...

* * *

Po kelių mėnesių, lyg to, kas iškentėta vargšės motinos, dar neužteko, gripas nunešė į kapus vieną iš likusių namie sūnelių. Daktaras, apžiūrėjęs ligonį, pasakė, kad liga yra biuri ir reikalaujanti ypatingo slaugymo. Motina neatsitraukė nuo ligonio lovos. Iš trobos ji išėjo drauge su sūnaus kartu... Tuo tarpu vyresniajam, kuris dažnai rašydavo iš karo lauko, atkakliai klausdamas apie šeimos sveikatą, ji liepdavo atrašyti:

„Mes esame visi sveiki; joks pavojus mums negresia... Parašyk, vargšeli, kaip tu gyveni visokių pavojų apsuptas...“

Suseno nabagėlė, beveik apako.

— Netekau akių, — sakydavo ji kartais, — neturiu kuo verkti.

Ir štai suskambėjo staiga bažnyčios varpai ir skambino be paliovos ištisas valandas. Karas pasibaigė... Žmonės džiūgavo, lyg proto netekę. Vargšė motina, į kamuolėlį lovoje susitraukusi, verksmu trūkčiojo tyliai, tyliai, kad kiti neišgirstų.

* * *

Pirmą vakarą, kada visi likusieji šeimos nariai susirinko po ilgo laiko, troboje viešpatavo mirties tyla. Tėvas, pražilęs, išartu raukšlėmis veidu, nuduodamas, kad valgo, lenkė galvą prie sriubos dubens rydamas ašaras. Mažieji akis ištempę dairėsi aplink. Vyriausias, po penkerių metų grįžęs namo, neišlaikė ir ėmė balsiai verkti. Kiti prie jo prisijungė. Vien tik motina, mirtinai pabalusiu veidu, skausmo suspaustomis lūpomis, vaiduklio akimis, turėjo jėgų susivaldyti.

* * *

Ji, šioji herojiška motina, tikra didvyrė, gyvena lig šiol toje pačioje vynuogių apaugusioje mažoje trobelėje. Jūs galite matyti ją kasdien, skausmo išartu veidu, kasdien anksti rytą mažoje bažnytėlėje, kur ji kalbasi su savo mylimais mirusiais, jos sieloje vis dar gyvais. Ir meldžiasi už juos ir gynena viltimi, jog netrukus juos pamatys ir apkabins kitame, geresniame pasaulyje.

Ir, jei kas jai pasakytų, jog jos skausmas yra šio aprašymo mintis, ji pirmą kartą savo gyvenime tartų rūstesnį žodį.

Iš italų kalbos vertė BR. BIRŽIŠKIENĖ. — „Tr.“

Motinos krūtinėj glūdi tautų dvasia, jų būdas, prietarai, dorybės, kaip tarnauti: žmonių giminės pirmynėiga.

Richteris

Tas, kurs gelbsti vieną gimtojo krašto sūnų, yra brangesnis už šimtą priešų išnaikintoją.

BAISIOJI NAKTIS

Vieną naktį Ignas Kriaukšlys sapnavo nepaprastą sapną, Jam rodėsi, kad jis su savo žmona ir vaikais kažkur laukuose berenkaš akmenis ir bekašas bulves.

Per visą dieną padirbėjęs, staiga pamatęs, kad viename maiše sukrautos bulvės pavirsta sidabriniais pinigais... Jis tuomet maišą su pinigais ant pečių ir, savo šeimos lydinas, parsiskubinęs namo.

Namie pinigus suskaitęs, surūšiavęs, sukrovęs į atskirus maišelius ir paslėpęs užpečkyje...

Bet jis pinigais džiaugėsi neilgai. Vos tik sutemus, atėjo plėšikai, kurie visą šeimą suėmė ir liepė atiduoti pinigus. Vienas plėšikas Kriaukšlį prie sienos prispyręs ir jau bandęs nušauti...

Kriaukšlys iš baimės surikęs, kiek leidusi jo gerklė:

— Gelbėkite!!

Ir Kriaukšlys pabudo. Pabudo ir visa šeima, nes jis iš tikrųjų miegodamas suriko „gelbėkite“. Visi tuojau apspito jo lovą ir klausė, kas atsitiko.

— Ko tu rėki, kas tau pasidarė? pirmoji paklausė jo žmona.

Kriaukšlys ėmė aiškinti:

— Žinai, sapnavau akmenis, bulves, pinigus ir plėšikus. Tai baisumėlis! Jau buvo mane prispyrę prie sienos ir norėjo nušauti. Ir kaipgi tu žmogus nerėksi...

— Persižegnok, Ignasėli, tai nesisapnuos, — ramino žmoną. Mūsų mokytojas sakė, kad sapnams nereikia tikėti, nes, sako, jie nieko negali išpranašauti. O gal tu guldamas apsiivalgei? Mokytojas sakė, kad sapnai būna tuomet, kai rankos po šonais pasideda arba kai žmogus atsigula per daug apsikimšęs...

— Bala žino, — aiškinosi Kriaukšlys. — Regis, nebuvau apsiivalgęs.

— Na, tai miegok, — vėl ramino žmona. — Mokytojas sakė, kad sapne matyti dalykai tuojau reikia išmesti iš galvos.

Kriaukšlys ir paklausė. Jis vėl įlindo patalan, o jo šeima taip pat nuėjo gulti. Bet staiga tuo pačiu metu kažkas kambaros pasienyje puff! Nuo šūvio net sienos sudrebėjo.

Kriaukšlių šeima taip apmirė iš karto. Pats šeiminkas antklodę nuo savęs ir, išokęs iš lovos, vėl suriko:

— Gelbėkite!!

Jam pritarė ir žmona. Sukruto sūnus, duktė ir pie-muo. Visi išplėtė akis ir klausia vienas kitą:

— Kas čia yra, kas čia šovė?!

— Regi, o tu sakei, sapnams nereikia tikėti. Ot, ir yra taip, kaip sapnavau, — kalbėjo su įsitikinimu Kriaukšlys.

Šūvį girdėjo visa šeima. Vadinasi, buvo aišku, kad kažkas atėjo Kriaukšlių šeimą pabauginti arba iš tikrųjų nori apiplėšti.

— Kas daryti? — klausia labiausiai išsigandęs Kriaukšlys.

— Te, paslėpk kojine su pinigais, — tarė žmona.

Kriaukšlys daugiau nebeklausė. Jis pinigus papeškėn, už kirvio ir visai šeimynai pareiškė:

— Ginkimės, kovokime iki paskutinio kraujo lašo!

Iš tikro. Laikas buvo svarbus. Reikėjo pasiruošti. Todėl Kriaukšlių šeima tuojau ėmėsi ginklų. Vieni už lazdos, kiti už peilio, už pagaikščio, už kočelo... ir jau laukia mūšio pradžios.

Laukia laukia — niekas neprisiartina.

Po valandos laukimo šeimos galva įsako priešą atakuoti.

Visi pasiima daugiau „ginklų“ ir su lempa priešaky išeina priemenėn. Ten pasidairo, apžiūri kampus — nieko nėra. Nueina kamaron, pasilenkia pa stalą, po girnomis — čia irgi plėšikų nematyti. Sulipa ant lubų, apžiūri palėpius — ten taip pat nė gyvos dvasios. Iš-eina kieman, apžiūri tvartus, klėtį, kluoną, apeina visus trobesius — plėšikų nė šešėlio.

Šeimos nariai ėmė ginčytis:

— Kur tie plėšikai?

— Kas čia galėjo šauti?

— O gal nešovė?

— Kaipgi nešovė, juk visi mes girdėjome!

Niekur nesuradę plėšikų, visi sugrįžta pirkion. Bet nemiega. Susėda ir laukia iki pat ryto.

Po baisiosios nakties atėjo diena. Tuomet Kriaukš-lienė plėšiką surado priemenėje stovėjusioje spintoje. Tai buvo naminio darbo giros butelis, kuris išgąsdino Kriaukšlių šeimą, išstumdamas kamštį..

URBELIS. — „J. D.“

Vandens Lašo Galybė

Paryžiui buvo padarytas labai įdomus bandymas. Vienas profesorius pasakojo studentams, kad kinuose prasikaltėlius bausdavę tokiu būdu, kad laikydavę juos po keletą valandų po vandens lašais. Labai dažnai tokiu būdu žmogų užmušdavę. Vienas studentas neįtikėjo. Profesorius, norėdamas jį įtikinti, štai kokį bandymą su juo padarė.

Paėmė „netikėlio“ ranką ir pakišo po vandens lašais. Nuo nedidelės aukštumos krito pamažėli lašai į studento delną. Profesorius ir studentai skaitė lašus. Kuomet nukrito daugiau kaip 300 lašų, studentas pabalo, ir jo ranka pradėjo drebėti. Prie 400-jo lašo studentas pajuto didelį sopėjimą ir pagaliau sprogo rankos oda. — ,

SAULĖ NUSILEIDŽIA DU KARTUS

Saulė kasdien nusileidžia du kartu Anglijoj, Stafordo apylinkėje, nedideliame miestely Like, kuris guli plėny. Iš vakarų pusės netoli jo randasi dideli kalnai. Šie kalnai yra labai vandens išrausti. Vienoj kalnų apačioj yra vandens išrausta didelė skylė. Atėjus pavakarei saulė nusileidžia už kalnų. Pradeda vis labiau ir labiau temti. Pagaliau miestely pasidaro visiškai tamsu. Visur uždegamos lempos. Bet praslinkus kai kuriam laikui ima vėl švisti ir staiga kalno skylėje, pasirodo nusileidžiančios saulės kraštas, kuris greitai didėja. Pagaliau, kalno angoj pasirodo visa saulė. Miestely vėl pasidaro šviesu. Tik po to saulė nusileidžia. Vadinasi, čia žmonės mato saulę kasdien du kartu nusileidžiant.

— „J. D.“

HIS HEART SANG

Most Christmas stories are legendary. Here is one true as steel, and charming and romantic as the best. Read it to the family around the Christmas hearthstone.

* * *

It was a dark and dreary December day in the Capital city of Tennessee. A cold north wind pierced the air unforebodingly as Christmas shoppers scampered here and there on their mysterious quests.

"Bob" Taylor, as the people were wont to call their Governor, was seated in his big armchair in the Governor's mansion, his brow knitted as he watched the care-free mass of humanity sway down the streets. His great heart went out to the numberless unfortunates who, by walls of sickness or prison, were denied the free joy of the Christmas season.

Courageous and just though he was, his love for humanity fell heavily upon him at a time like this. He had already been accused of being "chicken-hearted" for giving pardon to a number of prisoners he thought deserving, and his opponents had said the safety of the state was threatened.

But to Governor "Bob" Taylor the happiness of his subjects meant far more than the affairs of the state, and he would see to it, so far as his powers permitted, that no man suffered unjustly.

There was a knock at the door, and an officer of the law was announced. As he stepped before the Governor, the officer said:

"Governor, I have been implored by a poor, miserable wretch in the penitentiary to bring you this crude violin. It was made by his own hands with a pen-knife during the hours allotted to him for rest. It is absolutely valueless, it is true, but it is his petition to you for mercy. He begged me to say that he has neither attorney nor friend to plead for him; he is poor, and all he asks is that when the Governor shall sit at his own happy fireside on Christmas Eve, with his own family around him, he will play one melody on this rough instrument and think of a cabin, far up on the mountainside, whose hearthstone is cold and desolate, and surrounded by a family of poor little wretched children crying for bread and waiting and watching for the footsteps of their convict father."

The officer said no more. The Governor tried to speak, but no words came from his lips. With a wave of the hand he dismissed the officer.

There was a silence in the great executive chamber, silence that remained unbroken while the kindly "Bob" Taylor surveyed the comforts and magnificence of his own surroundings. A great conflict arose in his heart—a conflict between self and justice; between personal popularity and political banishment. To submit meant

defeat at the forthcoming election; to deny meant misery to human souls.

The officer had left by his side the crude violin, made by the trembling hands of an ingenious wretch. The Governor touched a string of the instrument, and it reverberated with life—and the battle was won!

* * *

It was Christmas Eve. Governor "Bob" Taylor was seated by his own fireside, surrounded by his happy family. On the mantel above lay the crude violin sent him by the miserable prisoner. He took the instrument. His eyes were moist, but his well-trained fingers of former days stood loyal in this test.

* * *

Christmas morn! Hearthstone of the cabin on the mountainside was warm and bright. The characteristic Tennessee hospitality of kindly neighbors had seen to that. Huddled in a corner was the happiest family circle in all Tennessee. The pardoned man was beginning life over again. There was poverty all around, but the man's heart sang.

The door opened gently, and in stepped the figure of the great "Bob" Taylor. In one hand he bore the violin, in the other a huge bundle of gifts. The pardoned man reached for the instrument. His quivering fingers ran over the strings like that of an artist. Then a strain filled the confines of the humble home more beautiful than the cadence of a symphony, for the man played John Howard Payne's immortal—

"Be it ever so humble, there's no place like home."
"Sunshine"

* * *

MERRY CHRISTMAS, DAD!

We trim the tree on Christmas night
And trim the house with holly bright;
But poor old Dad—
He gets trimmed first,
And what is more
Gets trimmed the worst.
But still he never says a word—
So here's to Dad! . . .
A game old bird!"
For Christmas she bought me
Some green and red ties;
Her heart's in the right place,
But where are her eyes?

* * *

HOW OLD ARE YOU?

Age is a quality of mind:
If you have left your dream behind,
If hope is cold,
If you no longer look ahead,
If your ambition fires are dead—
Then you are old.
But if from life you take the best,
And if in life you keep the jest,
If love you hold;
No matter how the years go by,
No matter how the birthdays fly,
You are not old.

—Author Unknown.

VADŲ LAIKOTARPIS

Pradėjome gyventi laikotarpį, kuriame vadų klausimas pasidarė labai gyvas. Kur tik nepasižiūrėsi, kur nepasisuksi vis vadai ir vadai. Kai kurių valstybių priešaky stovi vadai, partijos turi vadus, organizacijos taip pat ima tvarkytis vadizmo pagrindais.

Musolini ir Hitleris — tai žymiausi Europoje vadai. Kiti juos vadina diktatoriais. Nors Hitleris iš tikrųjų valstybės prezidentas, tačiau jis reikalauja, kad visi vokiečiai vadintų jį ne prezidentu, bet vadu arba vokiškai „fiureriu“. Musoliniui taip pat labai patinka, kad jį vadina vadu — „il duče“.

Italijoje ir Vokietijoje vadizmas pasireiškė stipriausiai. Yra tenai vienas vyriausias vadas, kurio turi visi klausyti ir juo pasitikėti. Atskiroms organizacijoms vadovauja mažesni „vadžiukai“. Šiandie Italijoje daugiau reiškia toks „il duče“ Musolini, negu karalius, kuris, galima sakyti, turi tik karaliaus vardą, šiaip gi niekur nesikiša. Vadai, kaip vadai, jie mėgsta, kad visi juos garbintų. Jie nepakenčia asmenybių, kurios būtų didesnės už juos pačius. Kai Musolini ateina į parlamento posėdžius, visi atstovai atsistoja, pareikšdami savo vadui pagarbą. Kai Hitleris kur pasirodo, vokiečiai, be abejo hitlerininkai, šaukia „Heil Hitler“. Savo metu ir šiais laikais žmonės meldėsi už savo valdovus, dabar Vokietijoje meldžiamasi ne tik už Hitlerį, bet į Hitlerį meldžiamasi, kaip į Dievą. Prieš valgį ir po valgio dėkojama maždoje ne Dievui, bet Hitleriui už visas gėrybes, nors kartais ant stalo ir nėra ko padėti, ypač mėsos ir sviesto. „Bet ką tai reiškia, sako Hitlerio dendradarbis ministeris Geringas, — vokiečiai be mėsos gali gyventi, be arnotų gi negalėtų gyventi“.

Dėkojama taip pat ir Stalinui už visokias gėrybes, nors Sovietuose siaučia skurdas ir badas. Žinia, dėkoja tik tie, kuriems Stalino valdymas eina į gerą. Paskutiniame, pav., kominterno suvažiavime vienas ir ne menkas Sovietų rašytojas dėkojo Stalinui už tai, kad jis gimė rašytoju; dėkojo už visa tai, ką tik gero jis turi.

Minėtose valstybėse viešas gyvenimas sutvarkytas taip, kad legaliai veikia tik viena partija, kitos partijos uždarytos, ir jų veikimas persekiojamas. Apskritai, nėra ten jokios laisvės. Visi turi žingsniuoti taip, kaip įsakta. „Lygiuok“ — tai lygiuok, „marš“ — tai marš. Kas ne taip koją stato, ar kas yra už kitus „aukštesnis“, tam jau ne visiškai gerai. Reikia būti visiems lygiais. Aukščiausias gali būti tik vadas.

Tas žmonių lygiavimas taip toli eina, kad stačiai kišamasi į visiškai privačius reikalus. Taip, kad kadaise vadinamose policinėse valstybėse, kur pilietis visur ir visada buvo kokio nors „faraono“ prižiūrimas.

Spauda rašo tik tai, kas leidžiama arba įsakoma rašyti. Teatrai ir kinai rodo tai, kas negali pakenkti vadizmui.

Kifose valstybėse vadizmas reiškiasi bent kiek silpniau, bet vis tiek tuo tarpu einama vadizmo kryptimi. Kai kur net dirbtinai daroma vadai.

— Kodel taip yra? Kuo tai išaiškinti?

Imant nešališkai, galima tai išaiškinti visiškai paprastu būdu.

Žinome, kad prancūzų revoliucija, kuri įvyko 18to šimtmečio pabaigoje, paskelbė pasauliui naujas laisvės ir lygybės idėjas. Tos idėjos visur greit prigijo. Karalių

gi ir visokių ciesorių valdžia buvo priversta vienur daugiau, kitur mažiau apsiriboti. Piliečiams buvo suteiktos didesnės laisvės. Skelbiamos buvo konstitucijos ir šaukiamos žmonių atstovybės arba parlamentai. Parlamentai dalyvavo ne tik įstatymų leidime, bet pirmiausia gynė ir garantavo piliečių teises. Visos tos laisvės, drauge paėmus, gavo vėliau liberalizmo vardą.

Laisvė geras dalykas. Tai yra brangiausias žmogaus turtas. Bet pasirodo, kad žmogus laisvas kartais gali daugiau eibių pridaryti, negu suvaržytas. Taip tvirtina šių dienų tvirtos valdžios arba vadizmo šalininkai. Esą, žmonės per daug plačiai tą laisvę suprato ir ėmė ją piktam naudoti, kenkdami visos tautos ir valstybės reikalams. Laisvių laikotarpyje, esą, priviso visokių partijų, partijėlių, kurios ne tiek žiūrėjo visos tautos, kiek savo reikalų. Parlamentai, kurie buvo pašaukti tam, kad padėtų geriau kraštą valdyti, ilgainiui išsigimė. Esą, užuot rimto valstybės reikalų svarstymo, prasiėdėjo parlamentuose nuolatiniai nesutikimai, partijų kovos ir rietenos. Kitais žodžiais betariant, kaip sako tvirtos valdžios šalininkai, vietoj tvarkos krašte augo didžiausia netvarka. Demokratija vedusi į pražūtį. Ypač po Didžiojo karo demokratija negalėjusi nieko gero nuveikti. O tai jug buvęs laikotarpis, kada reikėjo ypatingai sumaniai mokėti sutvarkyti valstybių gyvenimą, o ne rietis savo tarpe. Del to, esą, gimė diktatūra, kuri viena tik pajėgsianti sutvarkyti viešąjį gyvenimą. Ar taip bus, sunku dar ką nors apčiuopamo apsakyti.

Liberalizmo laikais draugijų valdybos buvo renkamos visuotinių susirinkimų. Valdybos priešakyje stovėjo pirmininkas. Tai buvo demokratiškas vadovybės rinkimas. Šiandie rinkimai vis rečiau pasitaiko. Šiandie organizacijų vadovybes skiria dažniausiai kokie nors aukštesni veiksniai. Šiandie asmenys, stovintieji organizacijų priešakyje, nebevadinami pirmininkais, bet vadais. Kadais pirmininkai buvo atsakomingi prieš susirinkimą, šiandie vadai yra atsakomingi prieš kokį nors aukštesnį vadą.

Nėra abejonės, kad vadizmas nėra amžinas, kaip nebuvo amžinos kitos valdymosi formos. Buvo absoliutizmai, buvo demokratija, — viskas atgyveno savo laiką, atgyvens taip pat savo ir vadizmas arba diktatūra. Gal būt, kad vėl grįž koks nors absoliutizmas, o gal ir demokratija, nes kitos valdymosi formos tuo tarpu žmonės dar neišgalvojo.

Bet tuo tarpu dar daug kur vyrauja vadizmas arba diktatūros. — ALMINAS. — „J. D.“

LINKSMŲ KALĖDŲ

ĮSPŪDŽIAI

P-LĒS KATKAUSKAITĒS KONCERTE

Apie Onos Katkauskaitės muzikališkumą, apie jos geniališką dainavimą, jos laimėjimus ne vienas jau rašė, tačiau ir aš noriu pasidalyti su Amerikos lietuviais savo įspūdžiais, kuriuos patyriau būdamas O. Katkauskaitės koncerte lapkričio 29 dieną, Civic Opera House rūmuose. Tai buvo mano sielos šventė.

Tą dieną iš pat ryto buvau labai prastai nusitaikęs. Veikė mane kai kurie nemalonumai, nepasisekimai ir beveik nenorėjau eiti į koncertą, nors specialiai buvau ruošęsis iš anksto. Tik kai įėjau į didžiulius operos rūmus, kai pamačiau tiek daug lietuvių besirenkančių klausyti savos dainininkės, kai mintys skrido iš Chigagos į Lietuvą ir darė įvairius palyginimus, kai prisiminiau, kad esu toli nuo Lietuvos tokioje didžiulėje lietuviškoje šventėje — tai blogai nusiteikusi širdis atlyžo ir akys džiaugsmu spindėti pradėjo. Puošnioje salėje, svetimoje padangėje, pajutau lietuvišką dvasią, pakvipo Lietuvos pievų oras.

Prigęsus kiek šviesiems salės žiburiams iš abiejų pusių scenon eilėmis ėmė rikiuotis juodais rūbais 35 vyrai dainininkai, o paskui juos katučių sutinkamas išėjo Sasnausko vardo choro direktorius komp. A. Pocius... Buvau girdėjęs, kad choras tik susidaręs, dar tik pirmas pasirodymas (? Red.) ir tai nepaprastoje vietoje, nepaprastame koncerte. Visi statėme klausimą: kaip pasiseks?

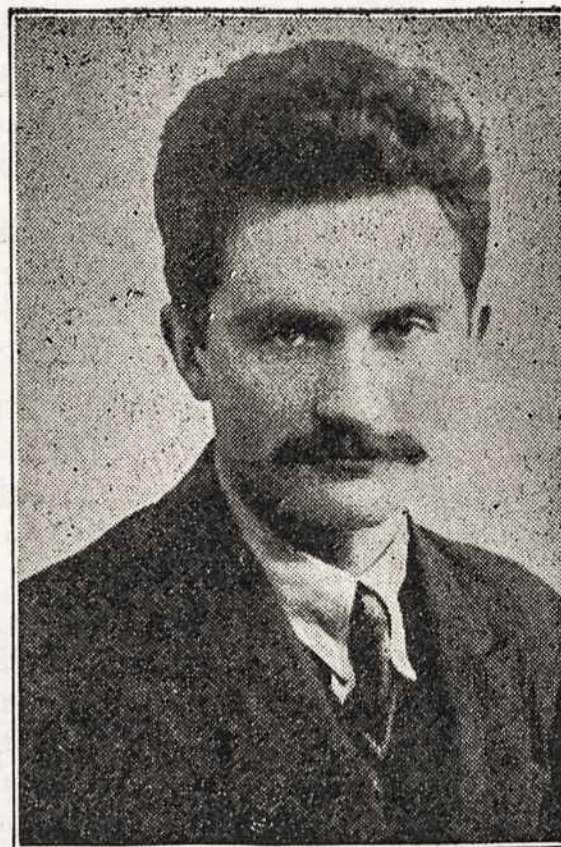
Atsakymą choras davė dviem A. Pocius ir viena J. Žilevičiaus dainomis. Maestriškai pasirodė. Tūkstančiai rankų griausmą pakėlė palydėdami šaunius dainininkus. Kvotimai išlaikyti. Gali dainuoti bet kur, jei čia gerai pavyko. O aš negaliu nepadėkoti už gražią Vilniaus dainą, sudainuotą pačioje Chicagos širdyje. Ačiu! Kiekvienas vilnietis šia proga gražiausiai sasnauskiečiams padėkotų...

Scena valandėlę tuščia. Salėje ramu. Rodos niekas ir nekvėpuoja. Laukia lietuvaite lakštingalos. Ji toujau pasirodys.

Štai ji! Kiek džiaugsmo pasireiškė iš pustrečio tūkstančio širdžių per penkis tūkstančius delnų...

Tai ji, mūsų Onytė, lietuvaite geltonkasė. Lūpose jautri šypsena, galvytė tai vienon tai kiton susėn svyra, lenkiasi, sveikina savuosius iš svetimos aukštybės... Svetimieji ją gerbia, svetimi ją kelia, savieji su džiaugsmu ir kilniu pavydu į ją žiūri...

Iš Metropolitan Operos artistė, sunkūs keliai tenai veda, erškėčiais takai ten nukloti, nemažai svetimųjų artistų matėme iš tos Operos Chicagon anksčiau atvykusių, klausėme, gerėjome ir, gal, nesvajojome kad mūsų širdys ten pateks... O jei pateks, tai jau nebebus lietuvių, nebekalbės lietuviškai, išsižadės tų, kurie iš „bakužės samanotos“ čia atvažiavo... O dabar štai, Onytė, dainuoja, tiesa, labai gražia dikcija tardama angliškus, vokiškus, itališkus, prancūziškus dainos posmus. Visom kalbom puikiai taria, visai moka, bet ir lietuviškai nepamiršo, nei kiek neblogiau už anglų ar italų kalbas skamba jos lūpose „Kam taip ilgu?“, „Naujas rytas“, „Lopšinė“, „Mama sako nemylėti bernų“ ir pagaliau ta taip populiari Amerikoje „Bakužė

VINCUS UŽDAVINYS

Vilniaus Vadavimo Sąjungos narys dabar lankosi po Chicagos lietuvių kolonijas su įdomiomis paskaitomis apie Vilniaus kraštą ir jo gyventojų reikalus.

.....
samanota“... Tai pirmas tokis artistas šioje vietoje lietuviškai lietuvių širdį kuteno...

Tą pačią dieną, sako, kitoje salėje dainavo garsus airių tautos artistas. Airių Amerikoje daug daugiau, kaip lietuvių, jie čia įtakingi, jie čia turtingesni, bet... ten nesusirinko tiek klausytojų, kiek čia, Civic rūmuose „bakužės samanotos“ vaikų klausyti savo sesutės...

Sesutės Onytės balsas nepaprastas. Dainuoja, rodos, be jokių pastangų. Rodos, su daina lūpose ji gimė, su daina suaugo ir lūpos su krūtine darnioje harmonijoje skambius posmus audžia. Nejusti Katkauskaitės dainavime jokio dirbtinumo, jokio tempimos nereikalingo patoso. Viskas iš jos išeina nuoširdžiai kukliai bet meniškai.

Kukli ir ji pati. Nesidžiūoja savo aukštumu, nebėga nuo savųjų, bet bendraudama su jais, šviečia jiems, ir pati vis labiau lietuviška šviesa nušvita. Ji pati iš lietuviškos kultūros kilo, garbė jai, kad tai pačiai lietuvių kultūrai labai iškelti tarnauja.

Per pusantros valandos mūsų Onytė liūliavo savo daina. Pusantros valandos buvo didelė šventė mūsų širdyse ir sielose, o ilgas ilgas valandas nešiosime savyje gražiąją jos atmintį.

Gavo Ona Katkauskaitė-Kaskas puikių gėlių už puikų dainavimą. Tačiau tik mažą rožę prie krūtinės prisigė, o kitas... lietuviškom įstaugom Chicagoje paliko, kad ir jos ją minėtų, kaip ji visur ir visuomet lietuvius mini, savo lietuvišką vardą gerbia.

Po koncerto, po didžiųjų „Draugo“ iškilnių eidamas šviesiomis Chicagos gatvėmis mintyse kalbėjau:

Nemirė dar Amerikos lietuviai, nors daug kas juos stengiasi numarinti. Jei lietuvių tautos atžalos Amerikoje išugdo tokius kultūros, meno milžinus, tai tik jau ta atžala nėra nukirsta, nėra džiūstanti.

V. UŽDAVINYS.

Dėdė Kastukas Sako

— By —
KONSTANTAS J. SAVICKUS

THE LANGUAGE AGAIN.

The question continues to arise as to whether the English language should be used at Lithuanian meetings. The old die-hards claim that by using Lithuanian our youth will then learn the language and remain true to the country.

My opinion is and has been, that most of our present day youth can't speak nor understand Lithuanian, and will not learn it as easily as mentioned. To keep their spirit alive it is necessary to reach them in a language they do understand. True, the language is important, but our conditions of live curtail its use so few youngsters have the necessary desire to learn it, and those who don't know it should not be looked down upon when they express themselves in English. Ideas and the Lithuanian spirit are as important as the language.

— ‡ —

THAT FREE TRIP.

In reply to several responses concerning the journalism courses offered by the Lithuanian government, with all expenses paid, I wish to explain that the prospective candidates will have to wait until additional information is received as to necessary qualifications. This is a new idea its details are yet forthcoming. Have patience, and if you qualify, your patience will really be rewarded.

— ‡ —

HONOR AND GLORY.

Every organization depends upon its leaders, the officers in charge, for guidance. Where an organization falls off in membership and in activity, there you will find that the leaders are incompetent. The only remedy in such a case is a change of officers with the hope that those newly chosen will work more capably and efficiently. On the other hand, where you find that a group is progressing rapidly, you will also readily find that the leaders of that group are sacrificing time and considerable effort to achieve their purpose. If they receive any recognition for their work, they deserve every bit of it.

— ‡ —

SERVICE WITH A GRIN.

Recalling some of the experience in Lithuania, I remember the type of service given the public by telephone operators. The elderly ladies in charge of giving wrong numbers have a peculiar disposition, one which surprises an American. Every person who holds down a fairly good job in our Tėvynė feels he does you a service if he gives a civil answer. The idea that he is a public servant has not yet been brought home to him. This will give you an idea of what a telephone operator is like.

On one or two occasions I had reason to call a certain number but received no answer. It is only natural to call back again in the hope that someone will answer the phone. I did this and the operator informed me with some annoyance on her part, that she

just rang that party so why should I be calling them again if no one answered last time. —

When you call the railroad station for information, the conversation may progress something like this:

"Is there a train leaving Kaunas for Klaipėda this morning?"

"Yes, there's one leaving at 10:30 A. M."

"Is there a later train?"

"No".

"Is there an afternoon train?"

"Why should you want to know about the afternoon train if you are leaving in the morning?"

An answer like this requires a sweet forbearance on the part of an American traveler. These are some of the differences in life which distinguish one country's way of living from that of another, and make it difficult for one people to understand the other.

— ‡ —

GO WEST YOUNG MAN.

Out in the golden west of the United States the plumbing is on the outside. Out in the wide open spaces of the peasant farm in Lithuania there just "ain't no plumbin'" as the saying goes. Oh well, there'll come a day.

— ‡ —

DON'T BE MISLED.

Though Lithuania may be backward in many respects, its citizens have the idea that in art and culture they are on a par with any other country. There are many things our people can boast of; one is the language, another is the capital of Kaunas. Don't feel like a big brother when you visit the country. People there take life more seriously and understand it more fully, so they can advise you better than you can advise them on general subjects.

— ‡ —

MORE PROGRESS.

One war ends, preparations are then started for another conflict. With large armies, ready to show their strength in every nation of Europe peace means only a temporary respite from envious struggle for a better existence or power.

Black Ethiopia was guaranteed its freedom from outside oppression by the supposed advance made in civilization, which restricts nations from transgressing moral principles. Every war proves how uncivilized people are, and reflects on our own avariciousness.

CENTRO RAŠTININKO UŽRAŠAI

Naujų narių vėjus. Vėjus prasideda su Sausio mėn. 1 d. ir tęsis iki gegužės mėn. 1 d. 1937 m. Centro Valdyba nustatė sekančias taisykles: **Dovanos bus duodamos pavieniems nariams**, ir tik tiems, kurie surinks nemažiau kaip 100 taškų. Narys surinkęs 100 taškų gauna organizacijos oficialų auksinį ženklėlį. Taškai bus užpelnomi sekančiu būdu:

1. Narys, kuris prirašo naują narį ir kartu prisiunčia naujo nario mokesčius už vienus metus, gauna 10 taškų.

2. Kiekvienas narys, kuris prirašo naują narį ir prisiunčia naujo nario mokesčius tik už šešis mėnesius gauna 5 taškus.

3. Už naujai prirašytus narius, kurie prisiunčia mokesčius mažiau kaip už šešis mėnesius, prirašytojas negauna nieko.

4. Nariai, kurių mokesčiai nemo-kėti daugiau, kaip šešis mėnesius, skaitomi išbrauktais, ir šiame vajuje bus prirašomi kaip nauji nariai.

5. Kuopų raštininkai prašomi **įsidėmėti**, kad su visais naujų narių mokesčiais turi būti atsiųstos ir aplikacijos (mėlynos kortos) su parašais: naujo nario, perstatytojo, ir užtvirtintojo. Šone aplikacijos (on the margin) turi būti pavardė prirašančio nario, kuriam tenka taškai. Kuopų raštininkai turėtų atydziai sekti savo narių darbą ir laikyti sąskaitą kiekvienam nariui, kad reikalui prisėjus būtų galima per-tvirtinti gauti daviniai.

RECEIPTS NOVEMBER 1936

Council 116, Worcester, Mass.	\$1.60
Council 8 Chicago, Ill.	2.00
Council 29 Newark, N. J.	.25
Council 25 Cleveland, O.	13.90
Council 38 Kenosha, Wis.	3.55
Council 67 Bayonne, N. J.	1.80
Council 12 New York, N. Y.	4.10
Council 17 So. Boston Mass.	1.60

Council 36 Chicago, Ill.	.90
Council 26 Worcester, Mass.	11.80
Council 24 Chicago, Ill.	3.20
Council 4 Chicago, Ill.	2.40
Council 96 Dayton, Ohio	7.82
Council 110 Maspeth, N. Y.	3.00
Council 90 Kearny N. J.	8.85
Council 48 Springfield, Ill.	2.80
Council 116 S. Worcester	1.90
Council 109 Great Neck, N. Y.	2.40

Membership Drive Rules:

1. Each member, enrolling a new member and forwarding one year's dues with the application of the new member, receives 10 points.

2. Each member, enrolling a new member and forwarding six month's dues with the application of the new member, receives 5 points.

3. No points will be awarded, if the new member's application is forwarded with dues for less than six months.

4. Members, whose dues are in arrears for more than six months, are considered as having been dropped from the membership and will be regarded as new members in this membership drive.

5. A blue application card must accompany the dues of every new member. On the left margin it must be countersigned by the member who gets the new member and is entitled to the points. The financial secretaries of every council are urged to keep a record of all new members and members who have brought in new members. This will enable the Supreme Secretary to make a speedy double check up in case of necessity.

KUOPŲ DĖMESIUI!

Muz. Juozas Žilevičius jau baigia veikalą „Amerikos Lietuviai Muzikos Garsuose“, kuriame nori praveisti skyrių ir Lietuvos Vyčių nuveiktiesiems darbui muzikos ir vaidinimo srityje. Bet nors viešas atsišaukimas apie tai tilpo spaudoje jau virš metai laiko atgal, iki šiol vos tik keletas kuopų teatsiliepė.

Taigi šiuomi dar kartą norime priminti, kad kur tik vyčiai ar praeityje turėjo ar ir dabar turi chorus, benus, teatrales grupes yra labai prašomi pranešti veikimo apžvalgą ir su turimais paveikslais prisiųsti tai arba pačiam kompozitoriui J. Žilevičiui, 166 Park Place, Elizabeth, N. J. arba tas žinias priduoti centrui, kurios bus jam perduota. Labai prašoma tai atlikti kaip galima veikiau. — A. J. MAŽEIKA.

HARTFORD, CONN. — 6 KUOPA

Pereitame mėnesiniame susirinkime vyčiai išsirinko sau naują valdybą 1937 metams. Štai ji:

Pirm. Edvardas Mončiūnas, vice-pirm. Vincas Morkus, kasininkas Edvardas Kasmonaitis, raštininkė Ona Tamošiunaitė, ir finansų rašt. Pranciška Pugliutė. Tai smarki ir pajėginga naujoji valdyba. Beabejo su tokia valdyba, jeigu nariai ir narės bendradarbiaus, vyčiai per naujuosius 1937 metus padarys nemažai pažangos. Valio, vyčiai!

VYČIŲ EKSKURSIJA

Atsilyginti už pavasarininkų atsilankymą pereitą pavasarį Vyčiai 1938 metais yra nutarę rengti didžiulę ekskursiją į Lietuvą. Kadangi tam jau pradama rengtis taip iš anksto, reikia tikėtis jog ji tikrai bus sėkminga. Apie tokios ekskursijos rengimo naudą ypatingai jaunimui visai ir nereikia aiškinti jos svarbumą visi gali suprasti ir visi kas tik gali iš jaunimo ją pasinaudoti.

GREAT NECK — COUNCIL 109

Old man Winter has rolled around again, and with it a new life. It so happens that our presidential campaign is in full swing. We have on one side that worthy claimant to the "throne" Mr. Alexander Wesey running for re-election. On the other side is that dark horse Mr. Charles Yonelunas who won during the primaries. What a battle, folks!

Usually, at the end of the year, I select one person and thank him for the work he has done for us. This year I find it hard to choose; there is not one member that I can think of who did not do his or her share. Mr. Wesey has done nobly in his chair as president; Mr. Budris took care of all financial matters as treasurer; Mr. Masulis has done more than his share in keeping the books as financial secretary.

Our basketball team has entered the local league and believe me you it is not sinecure. We don't happen to have any college players, but we will do our best. Mr. Augustus Yuska has taken care of heating our clubrooms, which, you will admit, is worthy of high mention. Our thanks.

Now, since the boys and girls seem to be traveling back and forth from Maspeth, let me warn the Maspethonian gals that our boys have the best talking line you ever heard. As a matter of fact, one of them had the girls believing he had two brothers and two sisters. And the girls who believed him have known him for two years almost. And D. Dennis is not far behind, neither is our Millie Kens who really does know how to boil coffee on a percolator. In our opinion Mary Rusas makes the best cakes. So, until I eat better and more of someone's cake, Mary Rusas marches on. (Keep it a secret) She also has a book for fortune telling(!).

We hear that Annie Sosaris' dog has left. T'is sad, indeed, for a dog is a man's friend. And poor Annie, though not a man, is now without a dog, but not without friends. — LIL JONATHAN.

MASPETH — COUNCIL 110

The Christmas season is with us once again. At the close of the old year, we have taken an our assets. Here's what we found. The prosperity of our organization has been greatly increased due to the fine co-operation and diligent work of our members. Our clubrooms are larger and more cheerful, thus providing finer headquarters for all members to mingle and discuss bits of gossip and news. Acquaintances between members and individuals from outside clubs have grown into real friendships. For all these gifts let us be thankful. Yet, for the coming year let us resolve to become stronger financially, spiritually, athletically and fraternally.

A member of the Sewing Circle held a Leap Year Party which was a novel surprise. Girls went to the homes of the boys and escorted them to the party. Gifts of cigarettes and other delicacies were given to the males who in turn were the recipients of the females' advances. Al. Thomas and Leon Robus played their parts very well. Don't you think girls? If Leap Year were to arrive every year instead of only once in four, the men certainly would not mind it. How about it, boys? — J.M.G.

NEWARK, N. J. — 29ta KUOPA

Lapkričio mėn. 29 d. mūsų kuopa surengė pirmas vakaruškas, o vakaruškų manoma rengti šią žiemą pusėtinai. Nuotaika buvo gera. Prie vakaro pasisekimo daug prisidėjo jo šeiminkės: p-lės Anita Karciauskaitė ir Adele Baranauskaitė su savo skaniomis vaišėmis. Bill Buyauskas paskolino mums radio ir tuo gavome progos linksmi praleisti valandą šokiams.

NARIŲ DĖMESIUI: Kad pasekmingiau vesti mūsų narystės vaju, patartina į vakaruškas pakviesti būsimus narius.

A LETTER TO SANTA CLAUS.

Dear Santa:

For Christmas please give the members of our Council the following:

Jack — Complete photography equipment, but only the best.

Clem — A hunting lodge, and plenty of tin cans to shoot at.

Helen — A trip to Hollywood.

Jonas — A job that doesn't include working overtime.

Isabelle — A soap box.

Kaziuks — A racoon coat and derby to wear to football games (don't forget the passes please, Santa).

Adam — More trips to Atlantic City.

Mattie and Bill — A forty-eight hour day.

Adele — A Dusenbergs will do.

Anthony L. — A flower shoppe.

Pete. Bigger and better hamburgers.

Anita — A scholarship to Columbia.

Teddy and Vito B. — A book on how to bowl 300.

Frank — An all-year basketball season.

Merry Christmas and a Happy New Year to all. — TERRY T.

DAYTON, O. — COUNCIL 96

The Dayton Council held their monthly meeting at the Church Hall on Sunday, December 6th. A motion was made and passed that we keep all our old officers for the coming year, and this was greeted with a big shout. Why, I wonder.

Joe Goldick, President; Joe Sinkawitz, vice-president; Helen Scott financial secretary and Mary Sinkawitz, secretary. Good luck officers.

The skating party held last month was a success. But don't forget the Euchre on the 18th of December. Bring all your friends to it and let's make it a big success.

I wonder why some of our members always come in late, is it because our president Joe Goldick and Stanley Lucasavech have opened up a Beer Garden. Lots of luck, boys. We will know where to look for our members now. — H.A.Z.

N. Y. — N. J. ATHLETIC BOARD DANCE

— at the —
HOLY NAME HALL
6 Davis Ave.

N. Y. AND N. J. DISTRICT SPORTS

Well, the Singles Ping-Pong Tournament is history, but not forgotten history, for it was such a grand success that we do not wish to forget it. This was the third tournament that we sponsored. Approximately 25 players were ready to go when the opening gong sounded, in council 41 clubrooms. In what we termed the biggest and best tournament, Jules Merins of Paterson covered himself with glory in the finals by winning the trophy at the Maspeth clubrooms. He edged out Mickey Martinkus of Jersey City and John of Maspeth. In the girls finals Miss Ann Yocus edged out Mary Stankonis and Mary Augustinas and won the handsome trophy. Congratulations and good wishes to the two Ping-Pong Champs!

Too much praise cannot be given to the members of council 41 who helped in every way, particularly the refreshment committee. We also wish to thank Maspeth council. An excellent spirit of good fellowship was demonstrated throughout the evening. All of the defeated candidates took it with a smile.

Well, Saturday, January 16th, is the day set for the Athletic Board's Dance. The place is Holy Name Hall, 6 Davis Ave., Kearny, N. J. The committee has been working hard, to make this one of the largest social affairs... The price of tickets is 35 cents and the evening's entertainment is going to be worth easily dollar. Don't forget, we'll be seeing you on the nite of Jan. 16th.

CHARLES E. BASON.

PROVIDENCE, R. I. COUNCIL 103

It has been long since we have appeared on these pages, so to give briefly of what happened during the past three months here follows. October 18th, during High Mass, all the members received Holy Communion in a body and in the evening we gave a "Surprise Banquet" in the honor of our beloved pastor Rev. Vaitekunas for obtaining such an office as our Central Spiritual Advisor. We had with us the Central Officers with the exception of the Secretary, namely, President and Mrs. Anthony J. Mazeka, Vice President Frank Razvadauskas and Treasurer John Baciniskas. The banquet was a total surprise to our pastor and his words were few, "I have not earned such glory". The members of the committee in charge of this banquet were: Julia Dongveckaite, Chairman; Josephine Matuzaitė; and Mary Avizinite.

Our Harvest Dance which was held on October 10th, was very successful both financially and socially under the careful arrangements of our committee John Simkevicius and Julia Dongveckaite. Johnny worked very hard in decorating the hall with pumpkins, fruit, cornstalks, leaves and a variety of vegetables. Helen Bogdonaite and Mary Bulauskaite helped with the decorating.

On Thanksgiving Day,, one of our members Mary Rokutite was joined in Holy Matrimony, and the council wishes her much happiness.

The officers for the coming year 1937 are: President, Mickey Svedas; Re-elected Vice President, Joseph Vaitonis; Re-elected Secretary, Josephine Matuzaitė; Re-elected Treasurer, Julia Dongveckaite; Recording Secretary, Mary Seaurute;

Marshall, Victor Balkus; Trustees: John Balkus and Malvin Zedeckaite; Correspondents: John Parafinavicius and Mary Bulauskaite. Under the direction of the President — elect Mickey Svedas and the Recording Secretary — elect Mary Seaurute there will be bowling teams formed and we expect to have started playing before the next meeting.

With the New Year just a few steps beyond, our Council has regained its enthusiasm and interest. And so till the next issue, So-Long.

ANNONYMOUS.

LANKĒSI EASTON, PA.

Sekmadienį gruodžio 6 d. su Vyčių centro pirmininkas A. J. Mažeidarbių parodą ir prakalbomis vyčių ir „Amerikos“ reikalais buvo nuvykę į Easton, Pa. redaktorius J. B. Laučka, vedėjas K. Vilniškis, L. Vyčių centro pirmininkas A. J. Mažaika ir ilgametis vyčių organizacijos veikėjas Juozas Bulevičius. Paringimas labai gražiai nusisekė, gi vietos klebonas kun. Garmus brooklyniečius labai maloniai priėmė ir nuoširdžiai pavaišino už ką visi jam labai dėkingi.

Yra vilties ten netolimoj ateityje atgaivinti seniau gyvavusią 40 Vyčių kuopą.

Ateityje Vyčiai kviečiami atsilankyti su teatru, kas reikia tikėti bus irgi įvykdinta.

Apsigyveno Žymus Veikėjas

Kelios savaitės atgal į New Yorką atvyko iš Homestead, Pa. ilgametis jaunimo, ypatingai vyčių veikėjas ir buvęs Centro Valdybos narys Juozas Bulevičius. Jis gavo radio WMCA stotyje pranešėjo (announcerio) darbą.

Jo apsigyvenimas yra ytin, svarbus vyčiams, kuris tikrai galės labai daug prisidėti ir pagelbėti šios apylinkės vyčių veikimui.

SO. BOSTON MASS. — 17 KP.

Mūsų kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko lapkričio 22 d., Vyčių kambary. Susirinkime išklaudyta įvairių komisijų raportai, bei padaryta nauji įnešimą tolimesniam veikimui.

Jonas Romanas išduoda raportą kaslink išigijimo naujo kambario. Nutarta kambarį išigyti, tik jei bus galima susitarti su namo savininkais.

Sportininkas Grigas įnešė, kad būtų atgaivinta vėl mūsų kuopoj krepšiasvydžio ratelis. Čia padaryta pastaba, kad visi sportininkai būtų vyčiai.

Pirm. P. Razvadauskas aiškina vajuos svarbą ir siūlė išrinkti naujų narių vajuos komisiją. Komisijos nerinko, bet įgaliojo valdybą rūpintis, kad vajuos būtų sėkmingas.

Pasiūlyta atgaivinti debatų ratelis ir advento metu suruošti debatai ar „Jaunimo teismas“. Įnešimas priimtas. Išrinkta šie: vyte Norinkevičiūtė, A. Saputis ir J. Varnas.

Nutarta turėti privatiškas vaišes. Tuo rūpinsis: O. Petrušytė, B. Karoliūtė ir L. Čekanauskaitė.

Nutarta užprašyti šv. Mišias mirus kuopos nario tėveliui ar mamytei. Tuo pačiu laiku nutarta užprašyti Mišias už sielas: a. a. K. Rakausko ir Edwardo Bakausko, buvusio vyčio.

Į kuopą prisirašė apdraudos vedėjas dr. Jonas Mešlis. Sveikiname. Susirinkime dalyvavo ir mūsų mylimas klebonas kun. P. Virmauskis.

* * *

SVEČIUOSE... WORCESTER...
ATHOL.

Mūsų kuopos daug narių buvo nuvažiavę į Worcester. Ten buvo suruošta privatiškos vaišės 26 vyčių kp. Vakara praleidome linksmi — Vytiškas ačiū Athol ir Worcester dainos ir šokiai.

Athol, vyčių kviečiama mūsų kuopa dalyvavo jų suruoštame talentų vakare. Nors nelaimėjome dovanos, bet gražiai pasirodėme ir linksmi praleidome vakarą. Po programos atholiečiai skaniai visus pavaišino. Vytiškas ačiū Athol ir Worcester kuopoms! — R.

REIŠKIAME UŽUOJAUTOS ŽODĮ

Brangiam idėjos draugui, mūsų kp. raštininkui Petru Rakauskui, mylimam tėveliui mirus, reiškiamo širdingą užuojautos žodį!

L. VYČIŲ 17 KUOPA.

12 KUOPA NEW YORK CITY

12 Vyčių kuopa, kurios dauguma narių gyvena Bronxe, N. Y. pirmą kartą surengė parengimą — šokius irgi Bronxe, bet pasekos buvo tik pusėtinai geros. Vieta matyt per daug nuošali ir patartina kitus parengimus vėl laikyti savo parapijos sveitainėje New Yorke!

* * *

New Yorke 12 kuopa savo mėnesinius susirinkimus turi kas pirmą mėnesio antradienį Aušros Vartų parapijos salėje New Yorke. Gi savo kitus suėjimus turi kas kiekvieną antradienį minėtoje sveitainėje, kur turi stalo teniso lošimus, bei kitokius žaidimus. Tie suėjimai visuomet skaitlingi.

* * *

12 kuopa yra tuo nepaprasta, kad jos veik visi nariai gyvena arba Bronxe arba Brooklyne, gi iš apylinkės randasi tik pora. Ištikro ši kuopa turi turėti ką nors nepaprasto, kad jaunimas nesigaili laiko ir savo pastangų vykdyti iš toliau į jos susirinkimus bei suėjimus.

„MOTINĖLĖS DR-JOS
SĄLYGOS STIPENDIJAI
GAUTI

Pastaraisiais laikais stipendijų prašė tik Pranciškietės ir Kazimierietės savo vienuolėms — studentėms eiti aukštus mokslus Vytauto Didž. Universitete, Kaune, Lietuvoje; praeitais ir šiais mokslo metais dr-ja suteikė po dvi stipendijas abiem minėtom kongregacijoms. Iš pasauliečių dabar niekas į „MOTINĖLĖS“ Dr-ją su prašymu nesikreipė. Organizacija yra nusistačiusi noriai teikti stipendijas pasauliečiams, kad išauklėjus susipratusius veiklius katalikus — lietuvius. Dr-jos pirmininkas, kun. dr. J. B. Končius, lapkr. 11 d. Seimui patiekė sąlygas norintiems gauti iš „MOTINĖLĖS“ stipendiją: tas sąlygas Seimas užgyrė, ir jas skel-

biam spaudoj, kad galėtų studentai kreiptis su prašymais. Tos sąlygos yra sekančios:

1. — Turi būti gimęs Amerikoje.
2. — Amžiaus nesenesnis 30. m.
3. — Baigęs kolegiją ir gavęs laipsnį B. A. arba B. S. Pageidaujama, kad kandidatas būtų baigęs lietuvių Seserų vedamą pradinę mokyklą, vidurinę (High School or Academy) ir katalikišką kolegiją.
4. — Gero charakterio ir iš geros katalikiškos šeimos.
5. — Praktikuojantis ir aktyvus katalikas — lietuvis.
6. Geros sveikatos; reikalinga gydytojo paliūdimas.
7. — Privalo pasižadėti raštu, kad baigęs mokslus ir gavęs tarnystę dr-jai gražins gautąją stipendiją be nuošimčių.
8. — Stipendijatas privalo pasižadėti irgi raštu, kad vyks į Vyt. Didž. Universitetą mokslams eiti ir, kad baigęs ten mokslus grįš atgal į Ameriką ir veiks lietuvių tarpe šv. Tikėjimo ir lietuviybės naudai.

Stipendijos bus teikiamos abiejų lyčių studentams ir studentėms. Su prašymais reikia kreiptis:

REV. DR. J. B. KONCIUS,
Mt. Carmel, Pa.THE SUPREME
COUNCIL

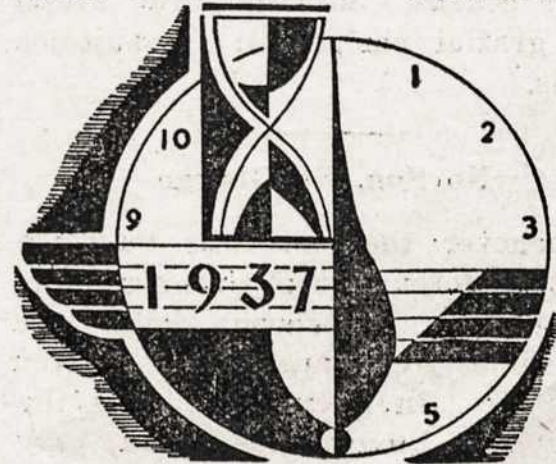
extends to all individual members and councils its

best wishes for a

MERRY CHRISTMAS

— and —

HAPPY NEW YEAR

KARALIŠKOS VESTUVĖS

Jau nustatyta Olandijos sosto įpėdinės princesės Julianos vestuvių su princu Bernardu Lippe - Biesterfeldu programa. Vestuvės truks tris savaites. Gruodžio mėn. 19 jaunieji susituoks civiliniu būdu, o sausio mėn. 7 d. įvyks bažnytinės sutuoktuvės. Visą tą laiką Haaga bus iškilmingai iliuminiuota ir bus ruošiamos liaudies šventės. Didžiausios iškilmės bus sausio 7 d., kada karališkuosius jaunavedžius sutuoks bažnyčioje. Tą vakarą Haagoje bus surošti milžiniški šviesų žaismai.

Vandens Rezervuaras Bažnyčios Bokšte

Kėsių miesto valdyba miestui ap rūpinti vandeniui nutarė įmūryti į vietos bažnyčios bokštą vandens rezervuarą. Ligšiolinio vandentiekio spaudimo nepapanka vandeniui nuvaryti į aukštesnius namų aukštus. Pradžioje orėta pastatyti specialų vandens rezervuarui bokštą, bet reikalą apsvačius iš visų pusių, pagaliau, buvo nutarta tokį rezervuarą įrengti bažnyčios bokšte.

Moteriški Batukai Iš Žuvų Odos

Ko moterų madoms tik neprasi manoma! Jų batukams išnaudota jau, tur būt, visų egzotiškų žvėrių ir žvėrelių, net gyvačių oda. Dabar viena stambi Taganrogo firma paleido į rinką iš žuvų odos ir iš tam tikrų, Azovo ir Juodojoje jūrose gyvenančių žuvų vidurių. Batukai esą labai gražūs. Sakytų jūrų žvėjai tikis gražiai pasipelnę iš naujosios mados.

No Sun, No Charge

Whenever the sun fails to shine in St. Peterburg the Evening Independent, an afternoon daily, the „Sunshine Newspaper,“ is given away free. In twenty-six years the paper has been called upon only 122 times to make good its offer.

POPULIARIAUSI DABAR VYRAI

„United press“ direktrius paskutinės anketos keliu surinktomis žiniomis, dabar populiariausias pasaulyje yra Amerikos prezidentas Rooseveltas, antras populiarausio atžvilgiu buvęs anglų karalius Eduardas VIII, trečias — Hitleris, ketvirtas — Stalinas, penktas — Blumas, šeštas — šv. Tėvas, septintas — Baldvinas, aštuntas — Mussolinis, devintas — gen. Franco, dešimtas — lakūnas Lindberghas, vienuoliktas — boksininkas Joe Louis. Kino žvaigždės yra už šių įžymenybių toli užpakalyje. Italų etiopų karo metu populiariausias pasaulyje buvo Mussolinis.

KAS ĮVYKSTA PASAULYJE PER 1 VALANDĄ

Apskaičiuojama, kad per vieną valandą pasaulyje, gema 5440 vaikų ir miršta 4630 žmonių. Susituokia 1200 porų, o skiriasi 85. Fabrikai pagamina 700 automobilių, bet tie, kurie jau yra vartojami, suvažinėja 17 žmonių. Žmonių uždarbis yra baisiai nevienodas: kinietis darbininkas, pav., uždirba 2 centus per valandą, o New Yorko elektros trasto pirminkas — 96 dolerius. Paštuose ir telegramų stotyse visame pasaulyje išsiunčia maždaug 114000 telegramų. Žemė, su kuria mes visi erdvėse skraidom, per tą laiką nukeliauja 1776 km.

RADIO STOČIAI STATYTI — 650.000 LITŲ

Gruodžio 2 d. konkurso būdu pašto valdyba pirks radiodifuzijos stotį (centralinę 60/120 kw galingumo radio stotį). Tarpžinybinė komisija dar galutinai nenusistatė, kur radio stotį statyti. Numatytos ties Babttais ir Muniškais vietos tebetyriamos. Stoties rūmų pastatymas ir radio centrinės įrengimas kartu su centrinės mašinomis kaštuos apie 2,5 mil. litų. Stotį nori pradėti statyti ateinančiais metais. Stoties statymo pradžia jau paskirta 650.000 litų.

U. S. POST OFFICE HELFUL HINTS

During the Christmas Holiday Season the volume of mail increases approximately 400%. It is a physical impossibility to handle this tremendous amount of letters, cards and parcels expeditiously and efficiently within a few days without the assistance of the general public.

You can aid the U. S. Post Office by observing the following suggestions:

Be sure that your letters cards or parcels are correctly addressed and have the proper amount of postage affixed before mailing.

Avoid abbreviating state names when addressing mail. When the name of the state is abbreviated, frequently Va. and Pa., Md. and Ind., Mo. and Me., and others, are confused and the mail missent when the address is written hurriedly.

Always show your home address on the upper left corner of all letters or on the address labels of your packages so that the Post Office will be able to return the matter to you in the event of non-delivery.

When addressing mail remember to write plainly, giving street and number, city and state. Be SURE that the address is correct. DON'T GUESS.

Do not enclose a written communication in your parcel as it will subject the entire package to postage at the first class rate. Written greetings, such as "Merry Christmas", "With Best Wishes", Happy New Year", are permissible.

Be protected against loss or damage. Insure all parcels. Parcels may be indemnified up to \$200. Fees are from 50 cents to 35 cents.

pataria Kalėdoms užsiprenumeruoti
lietuvišką laikraštį.

HUMOR JUOKELIAI

Karaliaus Vaistai — King's Medicine

PABUČIAVIMAS

Mano draugas Gansas nesutinka su savo žmona.

— Gansai! — tariau aš jam, — man rodos, viskas pareina nuo tavęs: tu turi tikrai mylėti savo žmoną ir turi dažnai ją bučiuoti.

— Tegul Dievas myli! — sako Gansas, — jau šešeri metai aš nesu bučiavęs savo žmonos.

— Mat, tas ir yra tavo kaltė; dabar eik namo ir nuoširdžiai pabučiuok savo žmoną.

Kitą dieną aš vėl sutinku Gansą ir jis man sako:

— Tu dar kartą patark man: aš parėjau namo ir pabučiavau savo žmoną, o ji ėmė verkt. Ko tu staugi? klausiu. Tegul Dievas myli, atsakė ji, šiandien viskas jau susivare į kruvą: vaikai susirgo kosuliu, iš svirno visi skalbiniai pavogti, mėsa perkepė ir dar tu pareini pietų namo dvyliką valandą girtas. O aš buvau blaivas ir tik pabučiavau ją nuoširdžiai.

—x—

DVIKOVA

Vienas karininkas iššaukė žydą Jankelį į dvikovą, bet žydas nenori dvikovą priimti.

— Jeigu tamsta nestosi į dvikovą, tai būsi paskutinis šuo! — suriko supykęs karininkas.

— Niu! Geriau man būti gyvu šuniu, negu užmuštu Jankeliu — atsakė žydas.

—x—

SVEČIŲ BELAUKIANT

— Nu, kaip tau patinka šis mano vakarinis kostiumas?

— Perdaug jau uždaras. Juk šiandieną pas mus bus direktorius, o jam vertėtų daugiau pasirodyti, nes jis mano viršininkas.

—x—

— Brangusis, neseniai dar mane vadinau paukšteliu ir angelu, o dabar atsisakai man pirkti skrybelę ir suknelę.

— O pasakyk gi man, nuo kada tai paukšteliams ir angelams prireikė skrybėlių ir suknelių?

Just Like Real Diplomats.

Bill Brawnley, the strong man of the village, met one of his fellow-villagers in the local inn. During their conversation Bill called the other a liar.

The villager naturally resented this remark.

"Look here, Brawnley," he said, "I'll give you just five minutes to take that back."

Bill smiled.

"Is that so?" he replied, extending his chest impressively. "And I don't take it back in five minutes?"

"Then," said the villager, after a slight pause, "I'll extend the time."

TIT-BITS.

Don't Deny It Now.

"I had the right of way when this man ran into me, yet you say I was to blame."

"You certainly were."

"Why?"

"Because his father is mayor, his brother is chief of police, and I'm engaged to his sister."

The Crooks!

Judge — "You are charged with voting three times. What have you got to say about it?"

Prisoner — "Then I've been gyped. They only paid me for once."

PATHFINDER.

We'd Do the Same.

A Scot was walking with a Roman Catholic friend in London. On passing Westminster Cathedral his friend raised his hat, and the Scotsman followed suit.

At this his friend said: "You're getting very pious, raising your hat as you pass the cathedral."

"Was that the cathedral?" the Scot replied. "I thought it was the Bank of England."

THE OBSERVER.

Artful Dodging.

Waiter — "I'm afraid we can't cash a check, sir. You see, we've a little agreement with the bank that we cash no checks, and they serve no soup." — TO-DAY.

Amerikos Lietuvių Katalikų Spausdiniai

„AMERIKA“, savaitraštis. Kaina metams \$1.50. 423 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

„DRAUGAS“, vienintėlis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis. 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

„DARBININKAS“, Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas, išeina du kart į savaitę. 366 W. Broadway, South Boston, Mass. Metams \$4.00.

„GARSAS“, Lietuvių Romos Katalikų Susivienymo Amerikoje organas, savaitraštis, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. Kaina \$2.00 metams.

„LAIVAS“, savaitinis Tėvų Marijonų žurnalas. 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Kaina metams \$2.00.

„STUDENTŲ ŽODIS“, Amerikos Lietuvių Katalikų Studentų organizacijos žurnalas. 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$2.00.

„MOTERŲ DIRVA“, A. L. R. K. Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas. 6747 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. Kaina metams \$2.00.

„VYTIS“, Lietuvos Vyčių mėnesinis žurnalas. 4736 South Wood Street, Chicago, Ill. Kaina metams \$1.80.

K of L CALENDAR

January 9th, 1937

WEST SIDE COUNCIL 24 DANCE

WEST SIDE HALL

2344 W. 23rd Place

January 16, 1937

N. Y. — N. J. ATHLETIC BOARD
DANCE

HOLY NAME HALL

6 Davis Ave.

Kearny, N. J.

April 18, 1937

CHICAGO DISTRICT
KNIGHTS of LITHUANIA

"DAINOS CHOIR"

CONCERT — DANCE

SOKOL HALL

23rd St. and Kedzie Ave.

ATTENTION COUNCILS!

VYTIS will gladly mention your dances and other affairs provided you send in your notices not later than the 5th of each month.

HAVE YOUR ---

TICKETS

PLUGGERS

PROGRAMS

POSTERS

LETTERHEADS

ENVELOPES

BUSINESS CARDS

STATEMENTS

BOOKLETS

PRINTED AT

K of L Press

4736 South Wood Street

Chicago, Ill.

LAFayette 6298

BALDUS PIRKITE ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

J. P. BERTULIS

PAS MUS BALDUS PERKASI —
VISI CHICAGOS LIETUVIAI —
UŽ TAI, KAD ČIA GAUNA KĄ
JIE NORI!

ROOSEVELT
FURNITURE
COMPANY

2310 W. Roosevelt Road
Chicago, Ill.

M. P. JOVARAUSKAS